موازین

شاهنامهٔ نادری
بخط طفلی

غنی زاده نادری

کتاب شاهنامهٔ عثمانی گفتهٔ نادری
بخط مرحوم طفلی ١١٤

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı: Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No: 5250
Eski Kayıt No:

HACI MAHMUD EFENDİ
BEŞİKTAŞ
Vakıf Kütüphanesi

T.C.
1923

5250

عدد اوراق
٧٩

٥٢٥٠

۷۹ یاپراقدیر

N° ۲۰۶
۴۲۷۶

بنام خدا خالق کاینات | شه پاک ذات صفی الصفات
هو الله لا رب حقا سواه | طرازنده تاج خورشید و ماه
انک ظل احسانیدر خسروان | که انلرله آسوده خلق جهان
فرازنده رایت سروری | فروزنده مشعل داوری
مهابت ده کره نای نبرد | قوی ساز بازوی مردانه مرد
لطف بخش شاهان عادل نهاد | بخاک افکن اهل ظلم و فساد
جهان آفرین قدیم و قدیر | منزه وجود عدیم النظیر
تعلی بر افرازی ذات ایله | مجلی جمیع کمالات ایله
نگارنده پیکر انس و جان | برازنده قبه آسمان

ایدر آفتابک ترنجن پدید | اولور نور صبح اکه نور سفید
شفقدن صالوب لنگره ضحی نار | زر مهری اندن ایدر آشکار
قیوسنده بنده مستقیم | انک هاله بوینده بر طوق سیم
ایدوب شمع ماه کوکی آسمان | اکه پیکر هاله اولدی دهان
صالوب چشمه مهردن آب نور | کمر در هلال اندن ایلر عبور
اولوب زیر قهرنده فیل فلک | اودرلدی اکه ماه نودن کجک
الف مجو طارم نیلکون | کنش نقطه و چرخ نون نکون
ید صنعی ایتدکده رسم جهان | فلک نقشنه ویردی انلرالوان
نوازشکر خاک دایم وجود | خطا پوش دونان خاکی وجود
قوای زمین صنعی مجموعه‌سی | سراپای آثار مطبوعه‌سی
جبال ایله اولمش آدم زمین | اکه حله بغاری دل نشین
حلی بند زیبا و بستان باغ | معطر کن جیب و دامان باغ
یم باغه کرداب ایدوب کللری | حباب ایتدی اکه قرنفلری

دورر هم آچوب ورله غنچه دن / ایدوب آل کاغدلو باردن
کلک ایلیوب محرق آتشدن / انکله یقر بلبلک سینه سن
چو قندیل لعل ایلدی لاله یی / فتیلنده دهن ایلدی ژاله یی
اولوب برک سوسنده زر رقم / دخی ماهیان غرق نعمائیم
بر و بحر اوستانه اولوب مدح خوان / انک شکرین ایتمکله رطب اللسان
نی عشقی یم عقلینی طاغیدر / که کرداب اولوب کف یشنی داغیدر
دکلدر صدف بر لب خنده در / یمک کوشیده وصف صانعله بر
اولوب موجلر آتش کف زبان / کیدر زره اعتقده جنس کنان
اولان اشتر اوستنده موج حباب / هوا اندره شخص علو الکتاب
کتاب کمالا بیدر روزکار / سطور ایله ماسیی لیل و نهار
سواد شب اردنخره اعلام نور / بیاض ورزه حلکاری السطور
برحمت یکتوم کی خاکیان / بعصمت سرفنخش افلاکیان
جهان خلقی یکسر فناده فنا / همان وجه ربکدر انجق بقا

اگر بردم اولمزسه اندن کرم / اولور جمله خلقک وجودی عدم
اولوم خود مقرر نه ممکن خلود / ولیکن دیمیشدر بعض اهل شهود
که مخلوق هر دمده نابود اولور / همان اول نفسده موجود اولور
بودر سر مستور خلق جدید / که رمز ایتدی اکا کلام مجید
هلاکی تقاضای وصف جلال / وجودی مؤدای نعت جمال
نه قدر ایتدر اول مهره ادراک اولور / اتی اکلیین عبیدن پاک اولور
زهی کیسه پرداز بخشش کری / زهی زنده کردان انس و پری
زبان خوش ادا طوطی الدر / ولی آنی وصف ایتمه‌ده لالدر
قلمکیم تماینده دوردر / نیجه کوستره آنی معذوردر
کج اتی نادری سمت تحمیددن / همان عجز که اعتراف ایلسین
او باب نعت مناجات قیل / نیاز ایلیوب عرض حاجات ایت
کتور ساقیا باده عشق پاک / که وردوجودمدن اولدم هلاک
بنی شویله مست ایله کی و تمام / نیایم تا سحرکاه یوم القیام

معنی شو آوازه قیل ادا | که اکا خلیل ایتدی وارین فدا
بنی شویله آشفته قیل کیم همان | کچوب ارالغمدن کیده جسم و جان

عرض عبودیت و مناجات بدرگاه حضرت قاضی الحاجات

خدایا کرم قیل که آواره یم | بکا چاره ساز اول که بیچاره یم
دریغا که عمر اولدی صرف کناه | بتر دردا همه حالم تباه
بنی پایمال ایلدی نفس شوم | دل تیره اولدی ظلوم و جهول
کنهکارم استغفر الله مدد | بکا ایله احسانکی مستند
قپوکده تنها سائل عاجزم | دکلمی عطا مقتضای کرم
بو الکلمدن خلاص ایت بنی | که غمخانه دل بوله روشنی
غم عشق و لبلرها لم خراب | وفی فیض پاکلدن ایت شوه یاب
کرکمز بکا عارض دلربا | نصیب ایتمه نار غدابی بکا
کچور طاق ابرودن ای بی‌خبر | صراط قیامتدن ایتدر کذر

بکاور

بکاویر خط دلربادن نجات | که انکله بر دفتر سیئات
مدد قیل مدد خال و کیسوی یار | اولور باکه دوزخده عقربله مار
الهی بنی ایلیوب عبد خاص | بو عشق مجازیدن ایله خلاص
نصیب ایله اول عشق پاکی بکا | که اوله نوری رهنماسندن بکا
بری ایلیوب خواهش جاهدن | چقر یوسف جانمی چاهدن
نه حسن انکه یا بجته سود ایدن | پریشان ایدم دنیا یکون
جهان دولتی جمله خوب اول خیال | عنادر حیات دنیا و مال
نه دولت بولور خاک اولان سوجود | طاتالم که اولا که ایتمش صعود
غباره ویرر درنیعت ولی | برزدن ینه خاک اولور مهرلی
الهی سنکدر علو جناب | بنم جابهم انجق سکا انتساب
بنم ذره سن آفتاب منیر | بنی نور که مظهر اول اولی ظهر
چقر میل مالی دلمدن تمام | او کنجینه که طوکیسیه لی ایتمه م
ایدر باکه دینار و درهم زیان | که اقلی قزللی اولور پی امان

بیاض دردن نبی ایلدی دور — ایدر عاقبت دیدهٔ جانی کور
نیجه ایلسون قلب مؤمن نجیب — ریا ال ایله خانه‌سن پر صلیب
اودر کیم صفابخش اولور بر رباب — بکا بحر آتشده گرداب اولور
اونیدر فرنکی زرک فکرتن — خراباتی کوکل دیرنک صوری
بکا اینک دیدم بیر نسیم وزر — نوله سکه صورت کلستی اکر
بنی علم رسمیدن ایله خلاص — لدن علمنه ویر بکا اختصاص
بکا فیض حال ایت ترک قیل و قال — که مدفع وار در جواب و سؤال
قلمه میسر می قطع سبیل — که چوبین ایمش پای اهل دلیل
بکا ایلیوب فیض علم التعبیر — دل اسرارکوانی قیل مستنیر
عطا ایله عین الیقیندن خبر — که مخلوق و خالقه اوله در نظر
نصیب ایله حق الیقینی بکا — که مستهلکه و اولم دائما
ایا فیض بخشنده کائنات — نصیب ایله با که تجلی ذات
ایدی بطن قرآنی کشف بکا — که اولدی سموات سبعه هدی

انک فوقیدر چونکه حال و وصال — نوله اولسه کرسی و عرش کمال
بکا جمله سیر ایتدروب انلری — بو معراج ایله باکه ویر سروری
ره اولیاده نبی ایله خاک — کا ولم جرعهٔ جام عشقکله پاک
ویروب اوچلرک فیضنی پاکه — صون اشعرکوزی بزم تقدیسدن
یوللکده بیل ایت بکا انلری — کا ولم خاک درکاه عمری
کتور ساقیا بر می ارغوان — که سرمست اوله نشوه‌سندن جهان
اوچم کم او در نعت پاک رسول — حرام ایچمک آنی اهل قبول
مغنی ایدوب نغمه بارهٔ نبی — بلند ایله نعت ایله آوازه‌یی
سن ایتسک فلک جامعن پر صدا — مصلی اولور روح داود اکا

ذکر حضرات چاریار کزین رضوان الله تعالی علیهم اجمعین

کل ای خامه اعجازه آغاز قیل — زبان بلبلک نکته‌ساز قیل
ایدوب نعت پاک رسوله ادا — بو وادیده جانه قیل اقتدا

شرفبخش کونین و سلطان دین
رسول خدا خاتم المرسلین

درخشنده خورشید برج هدی
ضیابخش صدق و صفا مصطفی

کلام خدا ده محمد در اول
جمیع خلایقدن احمد در اول

مکرم وجودی یم جود در
مقام شفاعتده محمود در

او در ختم منظومهٔ روزگار
اکا نوری سرلوحهٔ زرنگار

بو باغ ایجاده نور مقدم اولور
نوله میوهسی صکره اتسه ظهور

اینوب اکه حقدن کلام قدیم
عیان اولدی خلقه رهِ مستقیم

یدی بطنی انک یدی بحر پاک
معانیسی انده دُر تابناک

نوله مصحف اولسه خیابان نظر
که مابین سطرینی در جوی شیر

چمنزاری خط زر نقطه در گلی
ملائک انک خوش نوا بلبلی

کلام خدا در مثال کلیم
که فرعون اشراکی ایتدی عدیم

سطور اژدره سندن اولوب کتابا
یم خط اژدری قلمدن عصا

زهی کارفرمای اورنگ جود
شکوهنده سلطان ملک وجود

سحاک

سپهر چاک سازمه آسمان
انک تیغ رخشانی نور بنان

دو جرم مه اولدی دم انشقاق
فلک جفتنه اکی زرینه شاق

اکی زر کلاه زهیدر همان
که کیمش اکی پاشنه توامان

نه غم کلسه ماهک کلینه خلیل
اکه اولدی اکی قرنفل بدن

اوتسه کم اکه ابر ایدی سایبان
هدی شمعیدر صالدی مسکین و جهان

وجود شریفی یم در نثار
دکل ابر رحمتیش اودن بحار

ایی صنم ابر حرارت کسل
همای نبوت اکه صالدی ظل

یکروب چاهه مانند ماه معین
دهانینی سد ایتدی ب معاین

اکه پرده کش اولدی بر عنکبوت
دل کافر اولدی انا فتادعوت

حمام ایتدی کفار ایچون آشکار
چه و بیضه دن آنده مهره دار

کوردی بسندن اولوردی بصیر
که بر دری پیش و پیش شمع منیر

خورک خشتمی هر خابه بازدر
پس و پیش سینه پرتو اندازدر

نماینده پیش ایدی چشم نظر
ایدردی پس چشم ترن نظر

تنی سایه صالمزدی ماندن جان
دو شهپرمی سایهٔ آسمان

انک ظلیدر ابر گوهربار
که رفع ایتدی تعظیم ایچون کردکار

نوله اولسه انکله ظل بی مساس
انی کعبه یه ایتدی مشکین لباس

الندہ عصا ایتدی ایراد کلام
شها دیله دعواسن ایتدی تمام

اودر بحر مواج احسن سیر
صدفدر کفی سنگریزه درر

علی ولیدن قوت اولدی عصر
کونی ایتدی رد اول خداوند عصر

اشارتده فی الجمله خم اولدی ماه ان
کنش گوینه هر منع صولجان

ایدوب بر کسکه اسیر دلی
ایکی مرده فرزندنی ایتدی حی

قلوب پرتو فضلی اولدم ظهور
ایکی مردم دیده یه وردی نور

ایشی کار خیر ایتمده جزم در
نکرمتیز اولو العزم در

او سلطان کونه اولوب ملتجی
نبوتله مغنی ایتدی نوح نجی

چکوب نعمتندن طعما جلیل
انک چاشنیگیری اولدی خلیل

عصا سیله دربانی موسی انک
بیز الاطباتی عیسی انک

طرازنده

7

طرازندہ تخت لولاک در
کشاینده حصن افلاک در

او کم بلدی اسرار معراجنی
کنش کبی ایتدی کم که تاجنی

کتور ساقیا باکه جام کمال
ایتلیمذ افنا ده ییم پایمال

که معراج نعتنده یوبان اولم
بو توفیق ایله حضرته یول بولم

مغنی ایدوب وصف معراج پاک
اداسنده قیل نغمه سوزناک

که بنداخی ساکه اولوب همزبان
اولم آب وصفیله رطب اللسان

وصف معراج آنحضرت علیه علیه افضل الصلوة واکمل التحیة

زهی شام فرخندهٔ مشکبار
که انوار ایله اولدی رشک نهار

اولوب جامهٔ کعبه در شکمان
میان بند زرکش اکا کهکشان

اولوب طور مهره تجلی نور
دکل انجم ایرلدی اجزای طور

صنوبر طرف نیلگون اطلس زر
طاغلدی تحرک نما قطره لر

ظلام ایله پرطرفه سوسن سما
نقاط سفید ولمش انجم اکا

چو بولدی کواکبله ظلمت مساس
فلک کیدی بر چشم بلبل لباس

کواکب مجد وار اولوب آسمان
شفق صفحه کیم دفع ایچون اول قرآن

نجوم مسیله زنبور خانه فلک
انک شهد و زنبوری نور ملک

انک بر دخانی ایدی شب ظلمتی
او زنبورک اما که لوی نفرتی

منور شب آیات نور دخان
اکه بر بر التون نقط آثر آن

او شب ایلدی رسول خدا
شرف خانهٔ امهانیده جای

دم خواب ایدی سلطان اولدی قرین
بشیر امان جبرئیل امین

دیدی دعوت ایتدی نبیی کردکار
یور بزم وصلتدن ای مهره دار

براق صبا سیر چکدی اکا
ایده تا که انکله عزم سما

زهی رخش چالاک صحرا خرام
که برق جهان اکه زرین لجام

نه رخش اوج عرشه ده خورشید
ایزی کهکشان تو زی شام قدر

نعال زری در محراب دین
امام انلره چار مذهب گزین

عجب جست بر بهر پر هنر
اکی خنجر گوش ایله لعب ایدر

ترازوسی ایتمیه اشتغال
بانک کردنی کورمسه دی خیال

اکر اکی

اگر اگبی ایتسه بیننه نظر
ایرردی قفاسینه نور البصر

بنوب اوستنه پیرور انبیا
سلیمان دیوی گوهر صفالی

دکل رخش اوستنده نازک اول
که صاحب قرآن اولدی عنقا سوار

ایدوب اول مقصوده رخشی خرام
اکا شهر قدس اولدی اول مقام

امام اولدی اولدی اکا انبیا
زهی رهروان و زهی رهنما

ایدوب شب مقدسدن آخر گذر
ایرشدی سپهره کلمح البصر

چو منزلکه ماهه دک سوردی رام
غبار رهی اولدی خط و خال ماه

نوله بولسه بول شعره ماهیتن
دکل هاله دور ایتمش ای انجمن

چو کردون مهندن عبور ایلدی
عطارد کوکی غرق نور ایلدی

دکلدی کلیف تیر زرین قلم
مهک لوحنه مدحن ایتدی رقم

سیوم چرخه چقدی او یوسف جمال
اکه زهره عاشق زلیخا مثال

قویوب چنکنی مجمر اعزم ایلدی
اکه تار ایشکنی نظم ایلدی

صالنجه چهارم کوکه نوری تا
خجالتله کجدی بره افتاب

او خورشیده سنبله‌یی اشتباه زمین جاه بخشش کنش انده ماه
بشنجی فلکده ایدوب داوری انک اولدی مریخ سرعسکری
اکه عرض لعب ایتدی اول نامجو فلکده سرگشته چوکان و گوی
چقوب ویردی آلتنجی چرخه ضیا اکه مشتری بندهٔ مشتری
دونوب ششخ سعدیه سعد فلک بنی در اینن نور و خشی ملک
یدنجی ده ایتدکده جولانکری زحل اولدی بر روسیه چاکری
ایدنجه زحل نعتنه اشتغال فلک محفلی اوزره اولدی هلال
یم هشتمه یوتشنی دوکدی در عرق اولدی باران انجم درر
اودم اولدی چرخ ثوابت نما صدفکاری بر تخته اکا
ایدوب عرش اعلایه اول خرام اکا خیمهٔ اطلس اولدی مقام
چو عرش اطلس ایلدی اتباع اکا پای رهواری اولدی وداع
قالوب سدره ده جبرئیل امین وارقدن اول شاهک اولدی آخرین
نه درحال پروانه‌یی اکلکه‌سن که معلوم اولور شمع رخشنده دل

ایروب رفرفه اولدم نشاط ایلدی دوشندی که انبساط ایلدی
تنی ترک رفرفدن پاکیزه دم او جودی انی جلوه یاد کرم
اولوب کشور لامکانده روان او قطب زمان ایتدی طی مکان
صالوب بر یره رفرفی اول زار او برق درخشنده آسده گذار
بولوب نور نواره آخر وصول نهانخانهٔ وصله ایتدی دخول
طلوع ایتدی آفتاب تجلی ذات کم اولدی وجودنده کی حادثات
چو امواجنی اوردی طوفان نور بدن خاکی آتشونی اول ظهور
او بزم محبتده چون قیل و قال ولی جمله مدلول ایکن دال
تکلم‌لری بر حریر شکرف دکل تار و پود انک صوت و حرف
او سلطان کونینه پروردکار ایدوب رحمتندن خزاین نثار
انی ایتدی اول دلکلو عرق نعم که عدنده عاجز زبان و قلم
چو حقدن مرادی الدی اول آنها دونوب رحمت حلقه ایتدی شتاب
دیروب هر کسه درجی معدن اولدی لبالب لآلی ایله ایتدی بر

او سلطانه بخل ایتمش اقران | ولی قابلیتده صحبتیمان
خدایا بکا فضلکی ایله یار | او بخشیشدن ایت بنی حصه‌دار
قیامتده زیر لواسنده قو | کا اولم شفقتندن ایتک مستظل
کرم ایله بو در خضرتکدن امید | که باکه شفاعتدن ایرسون نوید
کتور ساقی برکاسۀ پرسرور | که اوله باده کهرباسی نور
که انکله جانم اوله نشوه‌دار | ایدم شوقله مدحت چار یار
مغنی الوب چار پاره اله | بو بزم ایچره صال شوقله ولوله
که اول چار کن ایده‌وب احترام | قلم کعبۀ دینی طواف تمام

ذکر حضرت چاریار گزین رضوان الله رضوان الله علیهم اجمعین

زهی چار یار رسول امین | هدی عرشنه چار ساق متین
او سرورلرک خلقی پاکدر | رباعیٔ حیات ام افلاکدر
نبی عالم دینه چرخ برین | عناصر آکه چار یار گزین

مکرم

مکرمتر جمله صدیق پاک | که نور رخندن جهان تابناک
امام ایتدی آنی رسول خدا | صلوة ایچره ایتدی آکا اقتدا
او دم کندو صبح صداقت اثر | که اردنجه مهر فلک جلوه‌گر
او در دفتر فضل پروردکار | که اردنده امضا ایله مهر وفا
اولوب یار غار شه انبیا | رسوله آنی ایتدی ثانی خدا
چو غار ایچره مار ایتدی قصد ضرر | انک تیرنه پاین ایتدی سپر
کف پای کل خار ایدی اکر مار | عجبمی کله خاری ایتمزسه کار
نه ایشدر بو کیم ایتدی اول پیشوا | ره حقده اوج کره وارین فدا
طولوب اول مثلثله جام فلک | سماع ایلدی نشوه‌سندن
انک صرفی سرمایۀ علم حال | تلاقی‌سی اصل مزید کمال
خلافتده ایتدی عجب سروری | هلاک ایلدی جمله مرتدلری
چو کذاب مشهور قلدی ظهور | انک ظلمتن خلقدن ایتدی دور
نکم صبح صادقدر اول نور پاک | او کنده نوله اولسه کاذب هلاک

ملک صح

ایکنجیسی بر صلابت عمرت / ممالک کشاینده بحر و بر
اولوب رأی پاکیزه‌سی بی‌خطا / نیجه آیت ایندی موافق اکا
صالوب فکر گلبانگ رأیی زنن / مطابق صدا ویردی اقصادن
یه خود رأیی خوشخوان بزم هدی / اکه همزبان کلکی لوح قضا
ایدوب مصری احیا بر اسلوب ایله / اقندی اکه نیلی مکتوب ایله
او مکتوب مرتبه‌دن ایدی نیل / یه خود لوله‌سیمدن سلسبیل
نماینده دور ایدی اول آسمان / که کوستردی بحر محیطی عیان
چو سر دارنه اولدی گلبانگ زن / ایندی آنی راه یکماهه‌دن
سلیمان ایدی بک اکه باد اولوب / بیامن ایلیدی بوفق مراد
نوله وار ایسه برآنده اول بانگ رعد / دم گرمی برق اولدی اوازی رعد
صالوب کشور شرقه تیغ شتیز / اقندی نیجه پاره سیلاب تیز
کسوب عرقنی بیک کیاه ترک / سوندی اوجاغی ابطال بیلرک
اوتوب شامی کفر اهلن اتدی تمام / اودی شامدن قلدی رفع ظلام

اوچنجی

اوچنجیسی عثمان فرخ لقا / طرازنده تخت حلم و حیا
ایدوب جمع قرآنی حور اشتد لمع / یاروب هاله‌سن شمع انجمن اجمع
ایدوب خلقه تعریف وحی خدا / دینله اکا حد جامع روا
او جامعله شهر شرف بولدی شان / مناره قلم اکا قرآن اذان
ایکی دفعه داماد اولوب حضرته / ایرشدی ایکی بر رفعته
سپهر شرفده اولوب دو ستاره / دو نور درخشنده مهر و ماه
وجودی اینک شمع بزم هدی / که صالمش ایکی بیردن اکه ضیا
دیمش حضرت مستطاب الخطاب / ملائک حیاسندن ایلر حجاب
زمینه توجه نمار دی مهر / یوزین خاکه طوتدی حیادن سپهر
دکل باغلرده گل آتشین / قزاردی حیا برله روی زمین
اولوردی او دیار دل افروزن / تلاوتله هر لحظه رطب اللسان
تلاوتدن اصلا کذ قلمیدی / زمان شهادتده ایرلیدی
اولوب کردی مصحفه قطره بار / چمنزار خط قلدی گل آشکار

چهارم علی سرور شیرگیر — کونش کبی سلطان جام سریر
بنی صوندی چون دوشنامی کار — اکی باشلی تیغ اولدی کیسور
دم جنک اولوب اژدر اول آبدار — چتل اولجلی دلدلر اکه ذو الفقار
کورن ذوالفقار ایله اول آوری — صانور تو امانده جاوری
درخیبری آلدی بازو سنه — مزار اوزن دست و بهرو سنه
اکه قلیه تا که دشمن صنور — اودر اولدی دستنده دوسر
یا خود اول قبو لوح تعلیم در — تولی اننده بر خامه سیم در
بنی شهر علم و علی در دری — جهان خلقی هپ اولدرک چاکری
بلوب علم لوحی قلوب اختصار — انی جفر ایلدی نامدار
کمالات صوفیه نک منبعی — اول انوار قدسیه نک مطلعی
سجاده الی بحر کوهر نثار — نه خود مهر رخشنده دربار
بم جودی چرک یادن نقی — انک کشکل سائلان وفی
الی فیض بخش سرای سپنج — نکر اولدی بر مقلری پنج کنج

اوله

اوله دایم اول جاریار گزین — ریاض صفاده بزم نشین
ذکر صحب و آل رسول خدا — نجوم هدی جمله سی مقتدی
برابر سلاطین عالی مقام — علیهم من الله ازکی السلام
کتورب قیا ساغر باده یی — و جنبش عشاق دلداده یی
صونوب اول کل تازه نی کورنکار — کابد ببلبل جانی دستانسرا
مغنی بنه ایله صوت حسن — بلنسون نه چیزدر ده حلاج حسن

ثناخوانی حضرت پادشاه اسلام مد الله ظلال اجلاله الی یوم القیام

کل ای کلک خوش لهجه دلکشا — سخن سنج هنگامه کیرودار
جو تحمید الله نعتی ایتدک ادا — خداوند عصره کرکدر دعا
خطیب اول انک خطبه سن قیل ثنا — ورق منبر و سطرلر اکا نردبان
شکوهنده جمشید و اورنک تخت — فروزنده خورشید کردون تخت
سرفراز ایوان ظل اللهی — نکونام تنجابه دکر هی

اولوب نسخه حلب ارمغاندن
اوله عین تاریخ حین
تمام

دلاور دلیر ظفر دستگاه مکرم خدیو خلافت پناه
سر سروران شاه صاحبقران جهان پهلوان فخر عثمانیان
هزبر ژیان صارم بی‌غلاف شهنشاه عثمان خدیو مصاف
او شه کم گنش چتر شاهی اکه فلک خیمه انجم سپاهی اکه
او شه کم شهان جهان بنده‌سی دلیران هر کشور افکنده‌سی
سوباشی سید صالکه نوشیروان که زنجیر ایله ایتدی ضبط جهان
اولاغ ایتدی بکزر که اسکندری که امریله کشت ایتدی هر کشوری
اولوب هفت اقلیمنک مالکی محصل بوکم سبعه در دولتی
یدی باشلو اژدر در اول نامدار هر اقلیمی بر باشدن آلسه وار
بو معنای اشعار ایچون لاجرم یدی ایتمش اعلان اول شکل جم
قضا ایتدی نه چرخی اکه غلام نصاب هدیه عقد طقوزدر تمام
چو رام اولدی امرینه نه آسمان ویرر اذن اول زخینت نشان
اکه بر توزن ایتدی رب قدیر عناصر ایله برجا یابه سریر

انک

انک درت توغن ایدوب پایدار او ساقاته رمز ایلدی روزگار
شه تخت دانشدر اول انجم سپهر دوات انک کوس و کلکی نفیر
فضیلتده عثمان حاجب نژاد بوکه بلکه حاجب اوله معلقه شاد
انک تخت حکمنده سید نقیب دعاگوی جامع دمشقی خطیب
معارفده خود لجه بیکنار که امواج انفاسی لؤلؤ نثار
او در معرفت تخته‌سنک جانشینی سخن ملکنک حارسی فارسی
غزلده ایدر خیلی پرشور اذا نوله شعر خسرو دنیلسه اکا
دینه قطعه پاکیزه تعبیردر انک هر بری قطعه‌ء مرد در
عجب فارس الخیلدر کم اکا جریده اولر الانوق خط استوا
او سرور می اشب ویرره جولان کمان یه بر بنده رخش اوره صاحبقران
جریده اوردی بکزر که اول نامدار دوشوب اولدی دستاره گرد غبار
انک عید چندیسی چرخ بلند شفق ایچره شعله مهر اکه صند
هزبر غضبناک اولوب وقت جنک ادر تیر چرخه کلنش کلیکی جنک

انك تيغ پرجوهرى شعله سان | كه اكا چقر حلقه حلقه دخان
يالك نورلو خورشيد اول دلربا | اكا چشم بلبلدن اولمش قبا
انك اژدرى مردم شكار | سرنده سيه طوبدن مهره وار
نه مژكاندر او لكم اكه هر زمان | قابلمش سويداى قلب جهان
خدنكى پرنده سروش اجل | اكه قرشو چقمقده جان دغل
اولو حلقه دام اگرچه ببر | ولى آنى پرتر او مرغ سبر
تفنكى نمايندهٔ دوردر | اوزاقدن اكه خصمى مقهوردر
عجب كبك ايمش كيم انك آتى | دهانى شرردن اولو قطره بار
زره كيه اول كشورستان | اولو خونفشان تيغ جوهرنما
يه بر قلزم ژرف پرموجدر | كه طوفانى سيلى زن ودر
اولوب غنچه فرقنده اول خود زر | كه هر صنمه طوتمش آنى الملر
يه خود قبه لو مجمر جوهرى | اتاقه دخانى و رخ اخكرى
سرير عدالتده فاروق قدر | يه كرسئ داد اوزره عتيق در

جهان عدل كسرى يه محتاج ايدى | بو كه نسبت اول عدل حجاج ايدى
بونك نور دينى علم بر علم | او كفر ايله صالمش جهانه ظلم
شو كيم ظلم ايدر كندو تنك جانينه | نيجه عدل ايدر زيردستانينه
ضعيف ويروب عدل الله اقتدار | نمكس اولدى شهبار عقعق شكار
بربن اليلوب خنجر زهرناك | نمكس ماهى ايدى نهنكى هلاك
قچن ماكيان اته جوب اصطفا | نمكسار اولو دمرو بالكا
قيامت دكلمى سخاهى انك | كه صنعم جهانه عطاهى انك
چو جادوى فقر ايتدى حلقه ربان | هلاكينه قصد ايتدى اشباع جهان
زر ونقره دن كوزى ايوى پرطولوق | نه ماره حريق اول نه اغريق
ايدوب هر بناسنى كومر ره | يوق ايدى آنى الكيوب سنكسار
كبوتر سا قياپرى دلنشين | كادله نوربخش اول زمين
بكا ويركه غم ظلمتندن نيغ ايدم | او شمعله راه مراده كيدم
سخنى ايدوب نغمه بى نظير | دو بيتكده ايت ترجمانى الضمير

وقت صبح چون بخششى بى زرارى
دوكر اول فاتنده كوكبلر

که بنده بیان الیم حالمی — کهر ریز ایدم الحجه بابلی

سبب تألیف کتاب و باعث تفضیل ابن فصل الخطاب

زهی وقت خوش زمان سعید — که فضل الهیدن ایردی نوید

بکا اولدی توفیق باری رفیق — ره فیضنه دوشدم نعم الطریق

او دم جمع اولوب نیجه اخوانله — هنرور پسندیده یارانله

انک هر بری شمع رخشان ایدی — که انلرله مجلس چراغان ایدی

نه شمع اوج دانشده مهر منیر — انک بر تونندن جهان مستنیر

کهی بحث علمی اولوب درمیان — نیجه مشکلک حلی اولدی عیان

اولوب کشف کشاف الملیح مآب — کورندی عروس هنر بی نقاب

چو انوار تنزیله دوشدی بیان — سپهر نجوم اولدی مجلس همان

صحیح بخاری یم زرنثار — او دریایه انفاس بار انجار

دم اوردقچه بحث مصابیحدن — نفس شمع مشکوة ایدی هر دهن

کلام ایچره صرف حروف ایتدیلر — مواقفده عرض وقوف ایتدیلر

اولوب

اولوب نردبان محبت سلمی — هدی قصرینه چقدی طبع سمی

بر باغ نغمانه دوشدی کذار — فروع سطوری انک بیشمار

محیطندن اخراج اولندی درر — شب خطه کویا نجوم غرر

اصول ایچره تنقیح اولندی کلام — تکلمده توضیح اولندی مرام

ایجوب بولدی انلر شفایه وصول — طبیب خردن شراب اصول

سخن کوته اولدی شو تحقیق لر — که درکنه عاجز عقول بشر

کهی معنیدن ایدوب کفت وکو — شکاف لب اولدی او سلسال جو

برر نثر ایچون اولدیلر درنثار — نفس باد اولوب ایتدی جوش اول بحار

دکان حریری یه عزم ایتدیلر — حریر کلامن الوب صاتدیلر

چو صاحبجهان اول فتنه صاحب قران — انکا اولدی یار بدیع الزمان

اوقندی حکایاتی هب انلرک — بلندی مقاماتی هر سورکر

چو تاریخ وصافی وصف ایتدیلر — ولی ایتدی انشامی بی خبر

مکاتیب خواجه فصیح الادا — جهان طفلی هر صفحه‌سی لوح انکا

برز شیوع دوشدی مساق کلام قوانین نظمه ویرلدی نظام
اکلدی تفاصیل شعر عرب دینلدی نکات فنون ادب
محیط اولمز آنی نطاق بیان کرکدر که اوله ثمه عطف عنان
چو اشعار اعجامه کلدی صدد نه ممکن آنی ایلمک کیمسه رد
مقام عجمدن نوا ایتدیلر نیجه نظم پاکی ادا ایتدیلر
کلوب شعر ترکی دخی کونتی اکا خیلی کوستردیلر رغبتی
برابر طوتوب فارسی نظمله بو دعوایه حکم ایتدیلر جزم ایله
ولی انجلرندن بر اهل کمال دیدی کیم مسلم دکل بو مقال
قصیده غزل طرزنه بر بیان ویررلر عجملر قدر کرچه شان
فنی رومده اولمیه بر مثنوی که معنی و لفظی اوله پک قوی
بو تحقیقه هر کس ایدوب اعتراف بو که ایتدی کیمسه هرکز خلاف
چکوب هر بری غیرت ملک روم بکا عاقبت ایلدیلر هجوم
دیدیلر که سندن بودر التماس که روم ایچون اوده پنج کنجه اساس

دیلوب

دیلوب خمسه اوزره معجز اثر قلم که اوله پنجه سی پنجه تاب عجم
فقیر ایلیوب اعتذار کثیر دیدم قدرتم یوق لسانم قصیر
ولیکن مکرر اولوب التماس بولنمادی هرکز خلاصه اساس
توکل قلوب حضرت عزته شروع ایلدم اجرای اول خدمته
جوابن ویروب محرک اولا آنی ایلدم مطلع ماسوی
تصور قلوب ما عداسن اتمام ویرلمکده در هر بریسی نظام
ولی ذکر ایدوب ذکر اسکندری ایدرکن او میداننده جولانکری
ایرشدی دله غیبدن بر خطاب که ای نادری صنعتی نی صواب
شه عالمک قصه سن شرح تر بو وادیده بر بطل طرح قیل
حکایات اسکندر اکثر دروغ ولیکن بو اخبار صحت فروغ
سکندرده الحق شه معتبر ولی پهلوانندن اولدی خبر
اولور می بونک کبی صاحب قران که هم پادشاه هم جهان پهلوان
سکندر که الدی جهانی تمام اولنجه آکا ایتدی سعی مدام

جهانه بو حکم ایتدی وقت جلوس ایرشدردی آفاقه آواز کوس
ایریجه دله اول خطاب حسن قبول ایلیوب اولدی لبیک زن
ایدوب دل بو میدانه عطف عنان اکی یوزلو غداره اولدی نهان
نهان دله لوله اولدی قلم معطر دخان اکه مشکین رقم
کتوردی قیام رمح دلپذیر که کوسنش ایلیه اوکه شیرگیر
بکا ویر که مانند شیران اغلب هزبران نظمه اولم پنجه تاب
معنی اوروب بازولسوز جنک او ابله سازکن هر آهنک
که بنده ایدوب کلکمی کره تاب اولم مرد میدانه قوت ورای

اغاز داستان وجلوس حضرت صاحبقران

هنر بیشه استاد معجز کلام سخنور فصیح نظامی نظام
بو طور اوزره شهنامه خوانی ایدر تکلمده روشن بیانی ایدر
که خان احمد اول خسرو نامدار شهنشاه جمجاه عالی تبار
فرازنده مسند سروری فروزنده شمع نیک اختری

که انکله اولنور درّت اولو سبحان شهان جهانبان عثمانیان
غروب ایلیوب اول مه چارده بقا اوجنه اولدی رخشنده مه
جکر کوشه سی غم جلوتنجه دم کورندی بو آیینه ده جلّ عم
چکلوب صبح کاذب اولنجه نهان ظهور ایلدی صبح صادق همان
طلوع ایتدی بر آفتاب جلال که عالمده صالدی نور جمال
جهان مهر مجد عثمانیان شهنشاه عثمان صاحبقران
چو اورنک شاهیه ایتدی جلوس ایرشدی سماواته آواز کوس
اولوب جان شاهی بدر ایتدی داد نوله اول خان احمدک روحی شاد
او دردین احمدده راسخ قدم اکه دولت احمدی اولدی ضم
نوله تخت اکر بولسه صدر حسب که پابوسنه اکه اولدی نصیب
سرفراز دریاجی کیم دایما اتاقه اکا ظل پر هما
جنابینه دریوز سوردی خلق جهان او مرشددن ال الدی سعدکان
واروب قبر ایوبه ایتدی دعا علمدار حضرتدن الدی لوا

قوشاندی قلیج اندە خورشیدوار / اکە مشرق اولدی روانی مزار
او تیغ مرصع کە شاهانە در / ظفر غنچه آب ایلە دانە در
چکلدی رکاب شهه بر سمند / کە رنکن ایلرا کا سپهر بلند
کمر کردی بر کنی کمان / زه اولسە نولە اکە زرین عنان
عجب چوب رقاص سور ظفر / اکا چار پارە کمش نعللر
جبینندە وار ثمە جوهری / نه دیدە او صاحب قران اشقری
سوار اولدی فرمان دە روزکار / اسد اوزره خورشید خاوروار
مجوهر اتاقە اولوب شعلە زن / نشان ویردی بر ابر برق فن
بە شهباز درجه هری زنک دار / هما طلعه واردی صاندی نکار
جو دپرندی اول نرە شیر یلە / زمین و زمان اولدی پر زلزلە
چقوب چرخه اوار زرین کوس / مهابتدن ایتدی کنش خاکبوس
ایرشدی سرافیلە بانک نفیر / دم صور احیادن اولدی خبیر
نکار سپاه اولدی جنبش کنان / روان ابرهای غرش کنان

وزیران

وزیران دانا دل هوشیار / او کنجبە همە سعادت استوار
انک هر بری رستم داستانی / وزیر آدینه لیک خسرو نشانی
سلیمان کە سلطانە همسایە اید / امور ربع اصفلە همسایە اید
بو شاه جهان المسونکروی / کە پاینده وارینجە اصفلری
او کنجیه روان اولدی اعلام فرین / حقایق شناسان اهل یقین
نکه کە شاه فلک تاج ایدی / ارسطوی دانایه محتاج ایدی
بو شاهک رکابنده ی دانش وار / ارسطو کبی نیجە حکمت شناس
صولاقلر چکلدی اولوب جلوه کر / زرافشان کنش صوغی شعله کر
یه لو دکعبە جاه چارودیت / الکیجان کنش کبی مرغوب در
ایچلمش قماش منقش اوبول / اکه سیم نقش قر نفل در اول
اولوب هر بری شکل سیمین تبر / تبرسرلری خلقه تدکیر ایدر
روان شاطران زراندوده تاج / کە هر بری استر کنشدن خراج
او تاج اولدی ظلنوس شمع ظفر / چقر بر بندن ضیا ضمە زر

یه زربفت پوشیده خرگاه‌در / که اقبال اول خرگهده شادر
بو حالیله بر مهر ذکی و غنی / که دستار مهرک اودر قالبی
کیدوب جاوشان فردین آنی اله / کنش کبی صب کرز زرین اله
و کلکرز او بر نجم و نباکه / که اوج شرفده اولور آشکار
اولوب جوب زر اوزره زرینه کوی / نظر ناوکن ایدیلر سولسوی
بیسه شمشیر دشمن بی ثبات / اکا تنک اولور خانه‌ء شش جهات
اودسته مهر خنک قهری / هلال فلک در انک مهربری
ویروب نجوده شمشیر اکا اد / مشک ونقش اکر دوسندکی نقش مراد
کیدوب شده جنبکنا شیان / دلاور دلیران پرخاشیان
کیجه صبح صادق کبی نوربخش / کنش کبی زر اسبه ایلر درخش
یم جنکه کشتی در اول بر روان / که دامنده اجر بادبان
انک هر بری کوه وش آلفا / جنبنده کی شاخ لشکر زبان
زراسکفله خم اوچلی بو کلکه / هلال ولکندر که آتمش قران

دکل

دکل بو کلک اوستنده بر کلنک / دخان صالدی بر شمعه‌ء زر دنک
ونسترن اولوب عرشه شاه قرین / روان اولدی روح زمین و زمان
سلامینه جان آتدی خلق جهان / نوله اولسه خم کشته قدر کمان
دوناقه لر اولدی هلال مشهور / او خورشید دن ایندیلر کسب نور
دعایه آل اچدی صغار و کبار / اویول نهر و سرو نهال چنار
اولوب نتیجه مهر اوجه روان / دعا سینه ال قالدری آسمان
یول اوستنده خاکه اولوب کوب / کل اوراقنی دوکدی باد بهار
یم دستی انکشتدن موج خیز / نوله اولسه مانند کف نقره ریز
دیرر مرد محتاجه سیم و زری / که نسیم و نه زر ایدیلر کوهری
بو وجه اوزره سلطان نیکو خرام / خرامان اولوب ایتدی تخت مقام
الهی مقامنده یابنده قبل / که جمله الطافک ایندیره قبول
کتور ساقیا بر می تند خو / قدح دیره یا که کرکدر سبو
بودارایی سیر ایلیوب ذوقله / طولو ایچمک استرکوکل شوقله

معنی لمعه دایله بر فضل پاک … که رشک ایتدن زمرهٔ اولسون هلاک
ینه ایتدی بر میر مجلس ظهور … که بزم جهانی ایدر غرق نور

گریختن محمد گرای سلطان چنگیزی و گرفتار شدن او بدست شهسوار میدان خونریزی و استغفا کردن او از حضرت صاحبقران و گذشتن آن حضرت از جرم او بمزید احسان

چون اول کون سعادتله ایتدی آلای … خدیو عدو بند کشور گشای
تماشایه چقدی صغیر و کبیر … یم حیرته طالدی برنا و پیر
اول اثناده فرصت بولوب ناگهان … یدی قلعه‌ده حبس اولان نوجوان
اوکم عمدهٔ جیش تاتاردر … محمد گرای جگردار در
زبردست سلطان چنگیزیان … قوی شصت قاآن رستم کمان
یدی قلعه‌دن چقدی اول شهسوار … یدی پردهٔ دیده‌دن قطره وار
سموات سبعی اوتدی اول قره‌لر … که ایتدی ایدن کلمح البصر

چقوب طشره‌یه طوتدی راه گریز … سمندی اینک برق ایدی گرم خیز
یانینجه بیله بنجه تابعلری … دلیران میدان جنک آوری
تنت بولدی اول شاه نامآورلر … کاوله آتشاننه آرام گیر
آوازه چقوب بیتر یب تا آوار … نشیبه بشتاب ایتدی سیلاب وار
قویوب یار و بیگانه‌یی اتکان … بحر دبولوب ایتدی طی مکان
عجب ترکتاز ایتدی ول کینه‌خواه … که اوچ کونده قطع ایتدی اوزون راه
چو صاحبقران اولدی واقف آکا … دلیران اطرافه ایتدی صلا
صالوب هر طرف بنجه امر مطاع … او مهر ظفر صالدی مخرق شعاع
که مردان سنگین کوه اشتباه … او سیلاب تندیده اوله سد راه
توره داخی هر مرد ازدر کمند … او شهبازه تا کم اوله پای بند
شتابان اولوب شیر رای دلیر … یول اوستنده ایتدی نیچه دار و گیر
چو کهسار یلتقانه دوشدی طریق … ولی اولدی نار المدن حریق
نه کهسار و قلعهٔ سر بلند … که ایرمز کنارینه زرین کمند

او برج بلندک حصاری ملک
اکه یملک انجمه صحن فلک

طوتنجه سبز تیغنه آسمان
ارزنالدی اندن دکل کهکشان

سرندن یورلندی سنک زمرز
اینوب اولدی تا دامننده مکز

الک قاف بربسته کمتری
وحوش و طیور انده دیو و پری

نوله اوله ارام مصری مقر
صنوبرلرندن دوشن تیره زر

کنش دامننده کمین جای شار
الک هر طرف شعله تیغه زار

اوداره امر غابیان ملک
الک بیشه سی جای شیر فلک

چو خان زاده اوکا که مبتلا
آتشنجه آنی چکدی نو بیک بلا

ایدوب ینجه بخشله آخر نزول
براودی حضرتنه قلدی دخول

بحکم جناب جهان داوری
هجوم ایتدی اول جانبه عسکری

دلیران عثمانی نامدار
الوب یوللرین ایتدیلر کارزار

چو تیر و کمان آلدی یاران اله
رواق سپهر اولدی پر ولوله

کدردی صاچوب خلقه پیکان تیر
شتابنده برابر ایدی قطره زیر

ولی خیل عثمانیانی درنک
آلدی اول بره مثال پلنک

چکاچاک شمشیر اولوب اوج کیر
صرردی دوشوب خوفه خورشید پر

کمانداره هلا حلک اولدی فن
آلتدی ینجه بینه آسابدن

چو زنبور ایدی تیر جوشن کشا
زره اولدی زنبور خانه کا

جبال روس اوزره مانند میغ
چوکوب قطره خون یاغدی دریغ

دونیم اولدی سرهندوانه امثال
صاچلدی قزل ارغوان خون آل

دلندی زره دوشدی لخت جگر
دوکلدی اوطوکدی اوج ابرخ

تفنکک اولوب مهری کر عیان
کهی حقه دلدی اوکو یهان

ایروب خیل تا منتهی ای تتار
شکست اولدی آخر بنا تار

اولوب اکثری غرقه خون و خاک
سیوب رحم فرداه اولدی هلاک

دوشوب خار بیشه اولدی قلیجلری
آتوب بعض خارزن آچلمشدی

اول افتاده زحمتنه زاغ
ولی کورلرین بولمغه یوق آغ

کورندی چو سلطانه یاتان کار اندی
پشیمان اولوب چکدی آخ

بو اثناده ایردی شیر دلیر
سکندر وزیر ارسطو ضمیر

تنهد قلوب عفو شاه منتهی
دل زار ایدی المدن تهی

وزیر ایلیوب اکا چوق احترام
دونوب کلدیلر مرله ملجام

صاروب اول دلیرک جراحتلرین
دکشدردی آلوده خلعتلرین

ایکی سرفراز اولدیلر تمکنین
سکندرله کویا که خاقان چین

اولوب بعد ازان عازم آستان
روان اولدیلر ایکی دل همعنان

وزیر ایلیوب عرصهٔ افتقار
توندی خاکه سلطان رخ اعتذار

درونندهکی غیظی کظم ایلدی
کما کان معاشی نظم ایلدی

چو رحم ایلدی سلطان صاحبقران
باغشلندی کچوب مرده یه وبردی جان

زهی رحم رحمانی بی نظیر
زهی حلم عثمانی دلپذیر

ولی چون ترحم خانی اول سرفراز
ایدردی بو خانزاده‌دن احتراز

بفرمان فرمان ده نحروک
حصار روده وسرا اولدی مقر

کوتر قیتابر می کیسل
کا اید لطفله بر غنی زنده دل

بکا ویرکه اولم رزم عمدن خلاص
اولم داخل بزمکاه خواص

سعی ایدوب عفو خاقانی یاد
قیاس ایت نه در عفو رب العباد

انک ظلی کم اتدی لوجه رحمی
کسرمی کوکل حقدن امنیتی

رفتن وزیر اعظم خلیل پاشا بجنگ عباس شاه و فرار کردن او
از صولت آن سردار سکندر سپاه و خراب گشتن اشغلهای جهانسوز
آن آتش تیز

ونسرن میدان جنکاور
بو لویزدن ایدر عرض جوانکری

که دورنده خان احمد نیکنهاد
ظهور ایتدی بر فتنه جانستان

سرفراز ایران اولان کین خواه
خدیو قزلباش عباس شاه

اطاعتدن ایدر کدی ایتدی خروج
درونی خشونتله قلدی ولوج

شهنشاه عالم اولوب خشمناک
غضبله اکا ایتدی قصد هلاک

صالوب بر قولن ایتدی فرمان جنک
که دهری ایده شاه کمراه تنک

نه قول بر سرآمد دلیر جلیل
وزیر جهانکیر نامی خلیل

شهنشاه جم رتبتک محرمی
وزیران بیرغیتک اعظمی

خلیل دلیر اولدی جنبش سکال / که تمر و دهری ایده پامال
ایدوب خیل اسلامه سرعسکری / عدو قصدینه ایتدی جولانکری
چو مأمور ایدی خان کشورکشای / ترمتحسک خانی جانبک کرای
اوکم اعظم آل جنکیزدر / سرفراز خانان خونریزدر
پاینده افسر آفتاب / نماینده فر افراسیاب
هلاکو که مریخک استادیدر / پیوسته شاکرد جلادیدر
تمراکه بر عبد نعمت شناس / ایدر کشتزارنده تابنی داس
ایدوب جنبش اول خان خاقان تبار / دکز کبی موج اوردی جیش تتار
چکوب خیل تاتاری اولدی روان / وزیر جهانکیر ایله همعنان
ایکی بازبر وازی تیزچنک / صالندی عدو صیدینه بی درنک
دو خونخوار چشم جمال جلال / دو بازوی دولت دو بال جلال
بو اثناده مرحوم اولوب پادشاه / جلوس ایتدی خاقان غرب پناه
ایدوب قصد بدخواه عزم جدید / سپهداره کوندردی حکم اکید

اکه

اکه کوندروب نیجه مال و جلال / او شهبازنه ویردی پروبال
خلیل دلاور که اولدی روان / آتلدی یزد آتشینه همان
حدود دولبانشته ایدوب دخول / اقدی او ملکه سپهدن سیول
نه سیل اژدهای دمان هر بر / که هر بار که صاچمقده آتشلری
دونوب نیله جمهور عثمانیان / هزاران خلیج اولدی پرشور روان
آقنده دکزلر ایتدی پرشور / نماشیحی مرد افکنان غیور
آقنلر اول کشوری دلدی غریق / خراب اولدی مانند حوض عتیق
سرای اولدی تاراج مردم اسیر / خشب طعمه نار و مرمر کسیر
بو رسم اوزره بکماهه کیدیلر / هزاران ده و شهری خاک ایتدیلر
شو دکلو خراب اولدی اول مرز و بوم / که اولدی اکه نوحه‌کر بوم شوم
طوقندی شو تیغ اکه کم ایلدی / بولی اصفهانه تمر قیلدی
طوقوب غزبدن بر عجب انقلاب / قیامت عجم ملکن ایتدی خراب
نه وار شاه عباسدن بر خبر / نه کردان جنکاوراندن اثر

بو صرصر که ایتدی ترکتاز زور
انک شمع تاجی ایدرمی ظهور

بونک گردبادی که آرتسه سخت
اولور شمس پنهانی ابر لجب

یل گردبادی کمی چکدی عمود
قرر بوینوزین کلک دیو عنود

چو دریای قهر اولدی جنبش کنان
تولر اتله مرجان تاجی نهان

سر تاجدن اشتدی گردابلر
او محورده دوندی سماوات شر

مه سنبدر انکچون اچدی قچه فم
که دار علیه الدوار برد نسیم

شه شرح سرباشی گوسترمدی
اول آشوب دهره کوکس گرمدی

ایدوب شهر تبریزی ایکی مکان
او منزلده جمع ایتدی بیحد سپاه

چو تبریزه یاپشدی قلب دریا روم
اکا ایتدی امواج قهری هجوم

عدو بو عجم ایتدی ترک دیار
غبار ایلمز باد کنده قرار

طوتالم که دولت برعلو تا تبریز
ایدر صرصرک هولندن گریز

سوروب شهر تبریزک اصحابی
برقدی اچق جمله ایدا بینی

بو معنایه دیرمردی بیهیچ احتمال
که تبریزی دشمن قله پایمال

انانت ایتدی عزم ایلدی
تدارکده غایت قصور ایلدی

شو اثقال کم حملی دشوار ایدی
گوترمکده آنی تعب وار ایدی

قویوب گیتدیلر جمله سن ارکان
خلاص اولدی انی نقود ده جهان

چون اول عالم آرای اقلیم گیر
فلک پایه بردار نصرت مصیر

واروب ملک تبریزه ایتدی قرار
آنی الدی بی زحمت گیرودار

اله چونکه بر بویله فرصت گیر
تعب سز عدو ملک و مالن قیر

نه ایتمک گرک لشکر بی امان
خصوصا که تاتار اوله همعنان

الوب حمله اثقالی تی و قتیل
ظهور ایلدی علم جر الثقیل

کمی الدی صندوقه پر حریر
او شاه اولدی صندوقده اکثر اسیر

کمی بر بساط الدی نقش بهار
گوتردی ایاغن اول روزگار

خیام سپهرلر گتوردی سپاه
سبد مهره وجه بی بارگاه

تربع نما خشت اتدی سنکلر
سوروب طشره یه بوزدی طفیل

بری آلدی بالین زرکش سرین
عجب خزبره طشلو بالوده دن

آلوب اول بری مقعد نیّران … شه نصرته ایلدی سایبان

مصوّر سراپرده‌لی خوب دلبر … آلوب دو بری صوتیلرین دلبر

کوتردی کمی کاسهٔ زرنشان … منجّم اکه انجم و آسمان

کمی دوشه قرغان آن جلوه ساز … سنک نیت ایدی جای دو از

آلوب بعد از آن دستنه متین تبر … یلان ایتدی تیر تیزی هیب ریز ریز

قیامت قوپوب شهری ایتدی خراب … فلکلر کبی خاکه دوشدی قباب

زر و لاجورد ایتدی خاکی معبر … دوکلدی نجوم و فلک پاره‌لر

عمودی دوشوب اولدی خفی فنا … اوقرن ایتدی بامینی صیدی بنا

مناره دوشوب تورده ولدی … بته خاکده کونکه دوندی سمان

دوشوب غرفه‌دن کنکر خوش نسق … ایتوب خرمن فتنه اولدی طبق

ایدوب مهجه قبه خاکی مکان … فرس طاقنی النعل ایدی عیان

دوشوب شمسه مجلده اولدی طبق … یه چاه اذره اولدی مندور فیق

قرلدی کلکنه ایله جام بلور … صوایندی وحشتنه اولسه کور

ایتوب

ایتوب حصنه تولا دمر شکن … دوکلدی بدندن دیشلری نزلدن

ایدوب نیّت محکم بنا سرکشی … آنی قهر ایچون ور دیلر آتشی

سر قبه‌دن کم زبانه عیان … زرکلنمش تا چینه دوندی سمان

عمود بنا سنخ و بر تاف و تاب … اکا دشمنک مرغ جانی کباب

چو منقل کبی حوضی دولدی ناری … شرر صاچدی فواره قطره قرار

کمر ابر مجنتده رستم کمان … که سرخ و کبود دیدی اناری و جان

دکل قبه کم طاس ایدی آتشین … کچورمش سر قصره جلّاد کین

دوشوب اولدی مرتمه زرنگار … اول اتشده زربانه تابدار

منار اولدی طوب هوایی کمر … کنشله نجوم اکه سنک و شرر

سر قبه اوستنده سرکش دخان … بر مرغ ایدی شعفر اوز سمان

سمند اولوب ایده عنقای مهر … یاپوب چیقدی دودکبود سپهر

رمادی شب تار واندن سحر … اولور بر سمندر دخی جلوه گر

چو نار اولدی اجزاسی مطبقه … هلاک ایتدی بریزی اول محرقه

بو در عادت دهر انقلاب — که معموری آخر ایلر خراب
ازلدن بودر شیوهٔ روزگار — ایدر جمعنی عاقبت تار و مار
فنا در سر انجام کار جهان — بقا ذات بیچونه مختص همان
گتور ساقیا آتش آب رنکنی — شب افروز عشاق دلدادهیی
کا کنله اولوب شهر دل سوزناک — ظلام سویدا اوله تابناک
مغنی ایدوب نغمهٔ آتشین — هوا گه آتش عشقه اولسون معین
گوکل شهری یانسون دوتوب تاب و تو — سویدایه دک اولسون آهم علو

عزیمت کردن حضرت خانی بهمراهی بعضی از امرای کشور کشای عثمانی و محاربه کردن ایشان بسالار قزلباش قرچغای خان و نهضت فرمودن والاجناب سردار نصرت شعار وزیر بختی عقاب دشمن اصابت شهپر آن شهباز عدو شکار

مکرم وزیر شهامت پناه — معلی مشیر ظفر دستگاه
چو تبریز کارن تمام ایلدی — قزلباشی رسوای عام ایلدی

ایدوب

ایدوب مشورت جمله ارکان ایله — سپه سروران سخندان ایله
دوکوب درج یاقوتدن در ناب — هزار احترام ایله ایتدی خطاب
که ای نامداران عالی مقام — ایدک رای صائبله سوق کلام
ندر فکریکز کار بدخواهده — کلوب گیری خصم گمراهده
بزه قرشو طورمزکر بندن اولور — یوزی صویلی خاک اوزره زاران
که سرما یاصوب کار دشوار اوله — بو حالتده دلخواهنه یول بوله
چو منکوحهٔ شاهدر مملکتی — آنی خصم بدنل ایتدی یوق غنی
نه ممکن حلالن ویره غیره مرد — دیه صکره تسمیر کر کدر نبرد
دریغا که چوب شه عالیجناب — بو رسوالغی ایلیه ارتکاب
نه حال ایلسک تا که بی اختیار — اولوب روبرو ایلیه کارزار
بو نسه گرا ول ضربت تیغ تیز — گیدر می بو بزدن هوای ستیز
مگر پنجهٔ مرددن گوره گوشمال — که اندن ایره نخوتنه زوال
سخن سنج اولوب خان خاقان تبار — گهر صاچدی دریای جوشنده وار

که ای نقش ظل خدای جهان / سنک خاک راهک اولسون کحل چشم جهان
بیور باکه کم ایلیوب ترکتاز / صالم مرغ جانینه چنکال باز
روس شاهین ایدوب پایمال / دوکم صرصر آتشیره سیبال
بنم سرور ال چنکیز خان / رعایام اولمشدر ایرانیان
بندر بر قاج ایرانی حیله جو / کاوله خیل چنکیز ایله روبرو
آلوب تاج شاهی ایدم سرنکون / نشیمن قلم بازه وقت شکون
بو اقدامی کوردکده صدر کزین / دیدی اول سرافرازه صد آفرین
صالوب دوشه خلعت زرنشان / قوشاتدی اکا تیغ کوهرنشان
دیدی حضرت خضر اولوب همرهک / قضا یارک اولسون قدر یاورک
سوار اولدی چنکیز ثانی همان / تتار اولدی مانند صرصر روان
ایدوب عزم اوردوی عباس شاه / اوجانبلرک حالی اولدی تباه
کوروب آنی عثمانیان دلیر / قوشلدی اکا پنجه غرنده شیر
یاقوب دیده لر جمله اول کوکی / هلاک اولدی شهری وهم لشکری

بوحالی

بو حالی عجم شاهی اشتدکه کوش / سرندن کریزان اولوب کیتدی هوش
تحیردن اولدی پریشان دماغ / الم آتشی اوردی قلبنه داغ
سران سپهدن قلوب انجمن / بو دردک دواسیدن احدی سخن
اودم شاهدن اولدی محنت زدای / سرافراز ایرانیان قارچغای
که شاها ندن قلبه کلمکده ملال / بیور بنده که تا چکوب تیغ تیز
اوروب یادوشمن صدمه ستیز / پرلبان ایدم اول بلیه آتشی
دیردب شاه اکه جمله عسکرین / سوار ایتدی اجلال ایله سرورین
او سربازا ایدوب عزم میدان کین / یول اوستنده دربنده ایتدی کمین
جوار درصف خان کشورستان / او وادیلره اولکه آت قران
کیمسندن ظهور ایلدی قارچغای / هجوم ایتدی چالدردی روین نای
او ملک کوروب اوکده عسکر جنت / همان اولدی بر نار افروخته
ایروب خصمه اول سرخ سر ورد جنک / نوله کولکنده خروس ایتسه جنک
شیاشتاب پیکان زهر ایدبار / بو کاخ مقرندن ایتدی گذر

[illegible]

[illegible]

سر توغده ایدی او قلعه مکان   طلیوا ایدی قیسک صاحب شان آن
زره که اولدی بر چشمم بلبل   اولوب اکه سوزن فولوت کلدی تیر
کف قهره انکشت ایدی بر تکین   زره حلقه‌سی اکا انکشترین
دلوب اوقلر اولدی مشبک سپر   او غرباله خون قطره‌سی دانه‌لر
آلوب دسته مردان جنکی تفنک   بنجه ازدها ایتدی آهنک جنک
دخانلر سیجوب کیم اولور بارقه   صدا رعد اکه مهره‌لر صاعقه
سپر نافنی ایلدی مهره خام   سپر دائره مهره مرکز اکا
کوکم مهره اکن درختی تفنک   دم خصمه اکه تربت لاله رنک
طور مهره چو دیکر خون آل   دل عاشق ایجره سویدا مثال
بجلدی چو میدان تیر و تفنک   اله نیزه الدی دلیران جنک
نی نیزه دن تربت خون روان   شکر قالبی اولدی مغفر همان
طبق کبی قلقانی قاپدی حدید   اوچوب ای زره مزد اولدی لعبت نما
سنان ایله طوب سیه چرخ دل   قزل باش تاجیدر ال الکون

زره

زره دامنه دوشدی چون دست سنان   ولی چاک ایدوب آنی چقدی همان
چو طی ایتدیلر نیزه میدانینی   اتندی قلیچ دشمنک قانینی
چکاچاک مرصاد یاتم سناک   شه انجمک زهره‌سین ایتدی چاک
اولوب برق شمشیر زن بی امون   سحاب زره دوکدی باران خون
قلیچ نهر اولوب دوندی چرخ زنبور   انکله کوکس نجه تن بکلر
بو دیره تیغان بلا دوندی زنبور   ایتوب تیغ تیغ اوزره صلصل وبردی
طوتوب خصمه تیغ و سپر سروران   سپر چرخ ایدی تیغ اکه کهکشان
چو کرز اوردی بدخواه سر تا کرد   بفرقن اولمش ایکی خرد
اینوب کرز بصلدی چو خشن و زر   آچوب غنچه‌لی ایلدی وردتر
ایدوب خصمه شهباز شمشیر هجوم   ایکن عزه توندی مانند بوم
بیوب نیجه شمشیرلری چو درز   چو کوب چاک چاک اولدی پر خون جگر
مکر باده جنکه اولدی مزه   دلیملی قزل الکلی پرخربزه
تماشش بر ده فلک نقشبند   اتلر نوله تا ربود کمند

زبون ایتدی قایدی کمندازی — پر و بال برکشله عنقاری
یلانک کلنکی که چوکان آتی — اکه فرق سرکوی غلطان ایدی
کلنک اولدی لقلق سبز خفته مار — اوردی اکه منقاران ایدی سحار
غبار اولدی چقدی سپهر برین — کنش اولدی خاک الخز کنج دبین
سموات ارض ایتدی چقدی تراب — نه چاهده اولدی آب آفتاب
کهی تنده دریای تاتار ورودم — سمواته امواجی ایتدی هجوم
کهی آتش شاهیان بر سر بلند — فلک بر جنه صالدی زرین کمند
دم ماهدن شاقه واری زمه ستیز — دو عسکر قتال ایتدیده تند تیز
نه تاتار و عثمانیانده کسل — نه اقدام برابنانده خلل
جدا اولدی عسکر تبرق و عنب — ولیکن شکست اولدی آل احزاب
هلاک اولدی اسبان جنک و جدال — جدا تیر اولوب تیر اولدی بال خلال
سپر پاره پاره قلیچ لخت لخت — زره ریخته صانکه تنور درخت
دو شوب کوش دشمندن اولدی جدا — لکندر که اشک عیون اکه ما

عجمی

عجمی دوشوب انده اتدن مقر — شبیکه اکه تیر خورده سپر
زرهدن بدن پارهسی ریخته — اوغبالدن خاک تن بیخته
سپر رخنه دار اولدی هم غرق خون — زمین اوزره اولدی قو نعل نمون
چو خورشید رخشنده اولدی افول — سیاهی شب اولدی عالمی شمول
قتالک محال اولدوغن بیلدیلر — ضرورتی ایکی عسکر آیرلدیلر
ولی جنکه ایتدیکلرینده شروع — که خورشید او دم ایلمشدی طلوع
کیدوب باد صرصر کبی دلیلر — وزیر جهانکیره ایتدی خبر
انی کوش ایدوب صید دشمن شکار — او ساعت همان دکدی آتش سوار
هیاهوی عسکر له طولدی سما — یری لرزه ناک ایلدی باد پا
اوغرنده ابر اولدی صرصر شتاب — کاینده خانهٔ دشمنی غرق آب
اوخشنده برق اولدی خنجر کشان — کا وله خرمن خصمه آتش فشان
قیت بوکدی اول باز عنقا شکار — که زاغان شومی ایتدی تار و مار
انک صیت بالی طوتوب عالمی — پر ایتدی بو نه کنبد طارمی

اوتوروب قارچغایی آلیوب آنی کوش / همانا که بر کاسه زر ایدی نونوش
دخی ایتمدن صبحدم صبا طلوع / دونوب ایتدی اردویه شاه رجوع
چون اولدی منزلده اردوی جهان / کلوب قرشو خان ایتدی حالی بیان
وزیر آلیوب چوق بهاسز کشی / کیوردی اکا خلعت سروری
دلیران رومه علی الانفراد / ایدوب التفات ایلدی برمراد
قوتوب انده صدر سکندر ظفر / قزلباش حالندن آلدی خبر
دیدی اکا بر واقف ای محرماز / اوله درکهک سجده کاه نیاز
چو شاهه رجوع ایلدی قارچغای / او ساعت همان ایتدی بیل حالی
بلنجه آنی صدر عالی نجاب / کهر دوکدی انکا ایدی خطاب
که ای سروران خیلی مشکل بو حال / که شاه عجم قرشو کلمک محال
مکرکم ایده دوب اردیله هجوم / ایدم قهر یله آنی هاوی بوم
صالوب شاهه بر شعله بر کرتنی / اورم قبر اجدادینه آتشنی
که شاید کچوب بتر غم جانینه / ضروری کله جنک میدانینه

مکر نا

مکر نا اوله جنک ایچون قارچغای / که کیدوا قسمنک آجزی
بودرام خاقان مالک رقاب / که کلمز نشانه ایلیم ارتکاب
چو کوش ایلدی سروران لیر / اکا اولدیلر جمله فرمان پذیر
دیدیلر که ای سرور محترم غلام / خدا ایلسون دولتک بردوام
بولنمز اطاعتده یاد اشر / ایتوب بعد وعک بر ده بر باشمز
بو کار اوزره چونکم قرارلدی قرار / تدارک کوروب ایتدیلر فکر کار
کیوروب قیاتاده بازارک / که غمدن ایده قلبی مجروح پاک
یاقوب قبلو باشنی می ایتشی / قزلباش واراتمیه سر کشی
مغنی قلوب ریز نوا این نوا / دوب اینسکده قبل کالچی صلح دا
دیر جنک عجم قله انما ضیر / کلام مسلم والصلح خیر

عزیمت کردن وزیر جهانگیر بتخریب شهر اردبیل و ایلچی فرستادن شاه عباس برای صلح با آن وزیر جلیل و قبول کردن او صلح را بشرط آوردن حرر

وآوردن ایلچی و فرستادها را به پایه سریر عالم مصیر

دم صبح کیم داد رایات تاب / یاقوب کشور شامی ایدی خراب

چکوب تیغ زرخشنده خونفشان / شفقدن افق دامنین ایدی قان

سپهبد جهانگیر عالم پناه / ونشان اولوب ایتدی آهنگ راه

کلوب جوششه قلب دریای کین / شتابنده اولدی یسار و یمین

ایروب چرخه اعلام فتح اعتماد / ارم وش بوکاخ اولدی ذات العماد

اولوب مهچه‌لردن گره در گره / فلک کیدی انلرله زرین زره

چقوب غلغل کوس و بانک درای / زمین پابال اولدی گردون دوتای

تزلزل ویروب خاکه سم سمند / غبار آلدی افلاکه مشکین کمند

قریب اولدی چون اردوی پادشاهی / فضای سرا اولدی منزلگهی

بو حالی بلوب تاجدار عجم / دلن غرق خون ایتدی شمشیر غم

تمام اکلدی قلب عجم راهیی / که صلح ایتدن غیره یوق چاره‌سی

مراد ایتدی کم ایلیوب مسکنت / اوله مسکنت باعث مرحمت

وزیر خطیره ایدوب التجا / ایده صلحی صاحبقراندن رجا

چو قاسم بوزن مرد خوش فهم ایدی / عجم شاهی که خطابا دیدی

سنکله بولور جنس و وی امل / که دوستمز ایدک بوندن اسکی مثل

ایدوب عزم سرداره امداد دولت / داروب صلح ایچون اول رسالتکذار

نه تکلیف ایدرلرسه مقبولمز / کرک اولسون هر نه ایسه مسئولمز

ویروب نامه‌یه بس دستینه ایدی ثنا / هزاران تحفه آنی روبراه

اومنزلده سرداره کلدی رسول / زمین اوپدی ایتدی اوکنده مشغول

چکوب درکهنده هدایاسنی / حضورنده عرض ایتدی کالاسنی

عبودیت احکامن ادا ایدی / دیدی ای سرفراز کشورکشا

مسخر اولوب سا که هر سرفراز / تویه خاکپا کیده روی نیاز

ایدوب شاه هم عرضه افتقار / کناهن بلوب ایلدی اعتذار

اولوب صلحه طالب نیاز ایلدی / سر حقه عذری باز ایلدی

نوازش صلح ایچون ایتسکوز اهتمام / که محفوظ اوله فتنه‌دن خاص و عام

رساله‌ده اظهار ایدوب نیجه فن / صو نوبت نامه‌سن ایتدی ختم سخن
چو مکتوبی آلدی صدر مطاع / انک بولدی مضمونینه اطلاع
دیدی ظنم اولدر که صنا فرحتان / قبول ایتمیوب صلحی ویرمز امان
نهایتده در آتش کینه‌یی / یاقر عالمی شعلهٔ سینه‌سی
مکر شاه ایدوب انقیاد تمام / اوله اول جهانده زمکر غلام
مراد ایده وکی برنیجه کشوری / ویروب المیه عوض فرمان بری
بونو ورن اولکنده نیجه قیل وقال / ولی بخت آخر بوادلدی مآل
که فوت ایتمیوب شاه بر سالنی / دیره اول اقلیم وارک مالنی
بونک اوزره قطع ایتدی ضدر خطر / که مرسل ویره شاه بوزیوک حریر
دخی دفع اهل تتر اقله / عجم ملکن آندن متبر اقله
بو وجه اوزره مکتوبه یازدی جواب / بلاغتله درج ایتدی نیجه خطاب
ایدوب قاصدی برله ارسالنی / کف شاهه یتردی ایصالنی
الوب شاه انی دسته اقبال‌له / کتاد ایتدی تعظیم و اجلال‌له

چو کوزدن کچوردی سطورین تمام / که هب میل ایدی کحل ایله مستهام
ویرنبرک آیدی امرنه انقیاد / دیدی حبذا الام و نعم المراد
نوله اولسه دنیا قدر شادمان / انی ایتدی احیا نو بیرر بدن
شهنشاه جم صولته بنده‌یم / قبوسنده بر عبد افکنده‌یم
یازوب آصفک نامه‌سنه جواب / دیدی ای سرفراز اعالی جناب
بنم بنده اول پادشاه صاحب سریر / بنم ذره اول آفتاب منیر
بنم قطره اول بحر عالم محیط / بنم ریزهٔ خاک او بر بسیط
عبودیتی عین عزت بکا / انک خدمتی جانه نعمت بکا
معین او مقدار ایلک برله / یا نیجه هدایای بیحد برله
تبرا ایسه منع اولنده تمام / تبرائی سنی به اولدی غلام
ولی چون قریب اولدی وقت قتال / حریرک وصولنده واردر عنا
شتا وقتی ارسالنه یوق مجال / وحل ایچره رفتاره یوقدر مجال
ولی چون اوله وقت اول بهار / وارر جمله درکاهکه بی غبار

چو سرداره واردی آنک نامه‌سی
بو حالتله گرم اولدی هنگامه‌سی

مرادات تاشی گوروب دلنشین
درون‌بنده اولدی قبوله قرین

ولی شاده عرض ایدنجه سپاه
سپاهک الم ایدی حالن تباه

اجازت ویروب عودت عسکره
قفول ایتدی دوندی دردآوره

وداع ایلمویب خان خانان ایله
نکاینه گوندردی احسان ایله

حیام اوزره کیم برف ریزان ایدی
بلا و اوستنه سنکرافشان ایدی

اودن اولدی برنج نجوم فلک
گنش اگر بزر دم مردیک

یخ خود اولدی شهبار خونبجه زن
دوکراق ریشی تن سرزن

کهن خاولی بیسر بهاده سما
دوکوب ژاله‌لی جله بولدی فنا

مگر کهکشان طرفه سو ماهی الممشدی
نجومی اکه حرده دندان المشدی

اوروب نعره صبحه ای زمان
بر اولدی کمش برنج جهان

کوران تویغی برف ایله خیال ایدی
اولمش کمش تللی گیسو مثال

علم شقه‌سی برف ایله دولغوز
عجب شال کشمیری سیم دوز

اصلمش

اصلمش گورن توغده چکلری
صانور ریش فرعون اولوب احمری

علم شقه‌سی بخیلر ایدی درخشش
صانک تولکه کاوه‌یانی درفش

طوکوب جمله کرکلر بخته اولدی نمان
ویرر قارلق قبه‌سندن نشان

زره حلقه‌سی کیم کمک کاسندر
زره پوشش عنکبی دکاندر

نفس طوکدی خلق آکه تلکرد
گمشدن بابت ایندی اسباب برد

بو حال اوزره آقتان حیران شتاب
وارو مقصده ایتدیلر قطع راه

واروب صدر اعظم شهنشاهنه
یوز اوردی حاک درگاهنه

نوازش شاه صاحبقران
گیوردی اکه خلعت پرنیان

بولوب لطف سلطان ایله امتیاز
وزیر خطیر اولدی گردن‌فراز

ولیکن چکوب چوق سفر زحمتن
مراد ایتدی چون گندورا راحتن

قبودانلغی امید دوشدی اکلکی
اوبحر سعادتدن ایتدی رجا

اکا ویردی بجرک قبودانلغن
دگر فلکنک میرمیرانلغن

الکنجی وزارتله هم اولدی صدر
گونی روز عید و شبی شام قدر

چو دنیایی بزن ایندی فصل بهار　　مثال جنان اولدی هر مرغزار
کلک خرمنی دوکدی باد بهار　　انک خرده زر ویدر داراله
دمان اژدها کلت نک لاله سی　　سرنده انک مهرهٔ زر ژاله سی
کلک آهن آینه سی تابناک　　نوله چشم نرکس اولوب هلاک
چمنده صوبا اولوب چشمه سار　　یورر اینجه زنجیری سیل و نهار
کلک غنچه سی قبه لو مجمره　　شبه اینده کلبرک اخکره
یشل شقه لو رایت اولدی نهال　　مدور علم مصحفی ورد ال
اولوب نرکس سیم درج قمر　　اکه هاله در سیمکون برکلر
یباز آتشن توبه اولدی سمان　　دکل سنبلی حقه دی ایدن دخان
بو آیامده غنچه لاله وار　　ز لب کاشدن کلدی نار مدار
هنرمند و خوش طبع و شیرین کلام　　اوزی پخته و توخته بک اکرام
کتوردی اینکله هدایاسی　　هدایای شاهنک اعلاسی
دیر ایسه نوله شاه کسری نظام　　خداوند اسلامه نوبرک حرمه

عجب

عجب کرک نرد اژدر کسری پناه　　ایبک قوردیلر نسبتله اکا انتساب
غرایب هدایا وار جمله دن　　کتوردی بنجه بیل الیه کرکدن
عجب فیللر هر بری فارغ طاغ　　چل زنکش اوستنده طاغ اوزره
دکلدر او خرطوم عبرت نما　　ایزر کوهدن بر سیاه اژدها
او خرطوم الیله اکدر دیشلری　　اوزون یک یاننده کوکش صبحی
کورینور سینه کافوری پاره پاره　　اوکننده دونر عجب طوپلر
مدور بوینک کوشی آسمان آسغره　　یم آسودک بر قولاغی یمان
قوی البدن کرکدن کوه سا　　که فرقنده دار سردلی برک و بار
شبه اول قولاشن قلاشنه　　یکه تا تاج شاهی کیر باشنه
او شاخن قلیچ ابلی صانبلر　　اوکوز بورنی اوزره المش یکلر
یا دیوانه مردی شجاعت نما　　دلوب فرقنی دشنه صوقمش اکا
قفده اونلی بر مرد جنکاور　　سپهر مشبکده کی شیر وار
آنی ایلیوب کرشه خون زبون　　صولوکلر اورو ایندی تنقیص خون

سلوکلی سرابر کبر شاه هر / قزل ارسلان کبی جای هر

جوابلی او درکاهه بولدی وصول / زمین بوس ایدوب که ایتدی دخول

ایدوب پای شاهنشهه رو اول / ایرشدی کوکه تاج خوشحال

ویروب نامه شاهی ایدی دعا / دعاسی منافی ریب و ریا

خداوند عالم ایدوب لطف تام / کرامایه خلعتله ایتدی کام

قبول ایتدی شاه مرادانی / کرم قلدی عفو ایتدی ارکانینی

جواب الوب نامه سنک رسول / نشاط ایله شاهنشهه بولدی وصول

کتورسا قیا باغ عشرتی / که مرد ایده طبع کیفیتی

جهان اولدی پرنور اوایوان / تمام عیشه اهل جهان

مغنی ایدوب نغمه دلکشا / ادا ایله بر صوت شادی فزا

که دولت ایلوب نوبت زدبی / سعادت بلند ایدی آوازه‌یی

فرستادن صاحب قران قپودان علی پاشا را بسفر دریا

دکرفتن او پنج قالیون جنک اوران فرنک را وهزیمت یافتن

بقپودان

قپودان فرنک ازان وزیر دلیر داوران اول

غنیمت واساری فرنک را بپایه سریر عالم مصیر

ثنا سای دریای انوری / بوربسیله سورکشتی سروری

که شاه جهانبان صاحب قران / شه بحر و بر خسرو انس و جان

چو بر ترک کوروب قیدین ایتدی عام / دوتوب بحری چون اولدی اهتمام

قپودانه امر ایتدی اول شهریار / که کفار بحری قله خاکسار

قپودانی بر مرد تمام ایدی / جوان جوانبخت دیندار ایدی

علی منقبت صدر حق انتقام / وزیر علی نام عالی مقام

ایدوب امر شاهنشهه امتثال / عدو قصدنه ایتدی توجه بال

سوروب فلکنی اول فلک نصرت / کورکدن قسلدی عقاب صفت

قدرغه مهیب آتشین اژدها / انک فلکنی ابر زر در ربا

سه فالونی هب غرق ایتدی / که او جهلری اکه فقادر ایدی

علیلک او سهره قره عاشق حلقه / چتیل برغی ذو الفقار علی

دیوک اوزره زر برقی و برودی نور   کنش برک اوسنده ایدی ظهور
طونندی دو نماشنی بی درنگ   و آوان قدرغه پر آلا جنگ
او کلرنک کشتیلر اولدی روان   رخ بحره کلکونه سوردی جهان
چمندر یم اخضر اولمش بهار   قدرغه اکه تخت لاله زار
نه کشتی که اول کشتی نعل فام   صو کشکل دره اول صودن الدی مقام
نه میزاب جمت او فلک سینی   زر سرخدن بایشی اسابادی
عجب قوتی ایتدی زرادقدر   ایده رکشو خصمی زیر و زبر
دوات زر اول دیز یه سرقعی   درک خامه واکه بلکن دوف
نه خود اکی جانبی تیر آسانه در   کورکلر ده جانبنده دندانه در
نه خود استخوان بمکدر همان   یاپوب کمی برخ اطلس اول استخوان
چو نفیر بحر اولدی خارها   رطور اولدی هوجک صفوف اکا
قدرغه که کلرنک و خوش دانه در   خط سرخ املده یره ایاغی
موذامی بر خواهی تمثیل ایله ایر   کورکلرده جانبنده فتح ایله کسیر

قزل اطه درجمله اطرافی یم   بهاری اچلمش اغاج هر علم
چکل برق ایله سرن اولدی تیل   ایکی شاخی مانندیا هی قبل
اوجنبده برقلر ایله هوا   برابری ورقدر عجایب نما
دلاور دلیران بحری سفر   او کشتیلره ویردیلر زیب و فر
انک هر بری بر مهابت نهنک   ایدر جنک ایله حصه دریایی تنک
قچن غسمله روی بر تاب اولور   اربر مبسندن فلک اب اولور
جو سرور قپودان کفور کشای   نفیرن جالوب اولدی حسن فزای
قیامت قوپوب صانه ی بحر و جوان   که پرلدی نه خیمه آسمان
طوپوتوب عالمی بانک طوب اولوقصک   فلکده ملک قالدی حیران ودنک
تفنک ایله طوب اولدی اتش فشان   جهان اولدی دریای اتش همان
هوالی ایدوب طوب غرنده عوق   دخانی سحاب اولدی بر رعد برق
اولوب حلقه حلقه دخانی عیان   دکان زره سازه دوندی جهان
کیس حلقه سنی دام اعنقای مهر   نه کرداب بر هول بحر سپهر

تزلزل بولوب تنش جهان — هزاران پاره اولدی اول ان
ایدوب آق دکز حفظنه اهتمام — عرب ساحلن ایتدی اول مقام
چو لیمان صیدنه قلدی گذار — سه قلیون کفاره اولدی دچار
اول اوج پارچه اوج تیره شامیق — سه فانوس صدره ویرر اشتیاق
انک هر بری بر عجب قاره طاغ — نیجه دکلش اعلام ایله اوستی تاغ
یاخود هر بری بر پیل مردم ربا — که پیشنده خرطومی پر بر هوا
یا بر طوب عسکر منتظم حصار — دیسم قاره آمد اکوجهی وار
یا قاره جهنم انک هر بری — درونده وار آتش دکازی
ملو الجیلری اشقیای فرنک — سراسر قتال اهلی مردان جنک
قچن بولدی چکدی اولی سر فراز — کروه غراب اوزره مانند باز
ملاعینه اولدی مهابت فکن — عقابه طیانسونمی زاغ وزغن
بولندی جوانمرد موازره بهب — همان ایدیلر سرفرود تعب
شو بدحالکم اوله چنگال ده — نه کاره دلو قادر اول حال ده

اول اوج پارچه‌لی ضبط ایدوم مال التمام — شرف ویردی اسلامه مالا کلام
اسیر ایلیوب قومی بدحالنی — غنیمت بلوب الدی اموالنی
ایدوب بعده عزم گشت وگذار — یمی حفظ ایچون ایدی دریا بار
دو قلیونه اولدی برحمله ده — بریسنی غلوسنده بر بلده ده
ولی بونلر ایتدی قتال عظیم — که فکرنده انوک اولور دل دو نیم
ایکیسنده یلکنله پران ایدی — سمندر کبی آتش افشان ایدی
بو عنقا کبی باقمیوب نارینه — قچن بولدی عزم ایتدی پیکارینه
قدرغاده قلیونلر طوبی ایتدی جا — نوله مهره دار اولسه اول اژدها
قدرغه طوبی ایتدی انده مکان — سیه دیده مردم اولدی همان
دم طوبی ایزدی ایدیکه صعود — طوب آینه اولمشدی نظره دود
دخان حلقه‌سی ایچره فانوس زر — نوله هاله ده اولسه جرم قمر
درکلر ایدوب حلقه‌لر ایچره جا — بو غلغله نای اولدی مخرق هوا
هواده اکی شعله مهره دار — طوقندی اکی بیضه سرخ وار

طوپ کولله مهره‌سی تفنک ‖ صدفده در اولدی بحر جنک

تفنک ایتدی یلکنلرین خدار ‖ آنی قلدی غربال حب شرار

قدرغه قودوب ایتدی قلیون ایا ‖ کرازی مکر قودی براز دها

یتوب آخر آنی شکار ایلدی ‖ آلوب جانینی خاک ایلدی

او قلیوندن الجدی دخانی سما ‖ تجوف صبا اولدی قدر عنقا

مکر برق اولمشدی یلکنلری ‖ طوتشدی طوپ تفنک آوری

دخی نیجه کشتیلر الده صغیر ‖ آنی حصره قابل دکلدر نیر

ولی پنج قلیون آیدی پنج کنج ‖ اکی هر بری برسرای تان سنج

چو ردم ایلی بیته آیدی کذار ‖ وارددب اغزینه ایلدی قرار

خبر کلدیکم ای وزیر لبیب ‖ فرنک طوغنماسی اولدی قریب

بزی نامه‌ده فکر قالدی لری ‖ طونمه صمق رای کاسه لری

بونی کوش ایدنجه او صدر کبیر ‖ غضنفر نشان اولدی مانند شیر

همان چالدروب طبل جنکی او دم ‖ نفیر اغزدوب اجدی تن علم

طوغنماسی

طوغنمای کفار ایتدی هجوم ‖ شیاطینی قهر ایتدی شهبان نجوم

قپودان کافر ایدوب آلی کوش ‖ دماغندن اولدی کریمرده هوش

او ساعت همان ایدوب عزم فرار ‖ دکلکم کلوب ایلیه کارزار

قووب آنی سردار اسلام ایا ‖ اوارینه دک دریلی ولکدروان

ولی شویله کیتمشدی اهل ضلال ‖ که اولمشدی اکا ارشمک محال

او سرور دنوب عوده ایتدی سرعت ‖ در شاه دورانه ایتدی رجوع

کلوب خاک درکاهه اول نیکنام ‖ غنیمتلرین عرض ایدوب بولدی کام

اولنماوی بویله غنیمت شهود ‖ که سکسن بیک کره یابغ اولدی نقود

سقرلات و اطلس هزاران هزار ‖ اسیر فرنکی ربن افزون شمار

صالوب دوشنه اطلس بیان ‖ نوازشلری قلدی شاه جهان

اینک خدمتندن اولوب باخبر ‖ شو دکلو اکا ایتدی حسن نظر

کرا خرایدوب صدر اعظم آنی ‖ دلین مهر مهر ایتدی محمود سنی

کتورسا قبا بر فرنکی سراب ‖ که کمکه وجوداندن اولمسون احتجاب

لکاویرکه روحم بولوب قوتى ویره کافره غصه وذلتى

نفعی آیدوب هر صدا ظلم لطف اولبلا ایت دن مرد عاى لطیف

ریا چونکه اشتراك ایمش ... م زنکی اوله جمله اهل ریا

دنستادن صاحب قران وزیر خیطر اسکندر شعار را

بهمراهی قیلغای سلطان برادر جانبک کرای خان

جکیرلوا برای محاربه قزال ه وتخریب بلاد او وان مقاتله کردن

بقانکه مردار کفار است وعمده بزرکان ایشان

سپهدار میدان جنک آوری دو بسته صالا قرا اسکندری

که چون اشقیای اله‌دی ظهور ممالك اوربعب ایتدیلر شر وشور

اوزی شهرنی یابنده جا ایتدیلر نیجه حصن ومسکن بنا ایتدیلر

زاوان قابقلرباتو صبح تمام ایدیلر انلرله تحصیل کام

ادریدن جنیکه یم اسوده سواحلده چوق ایتدیلر فتنه

او دریاکه شیطان اولدیکه شب وروی کیدر سوادیلك

اکه کافرك شیفه سی بولدیلر تولر اولر اول شیده برانها

غور وزیران غفلت ویرن تا محله اول کاره اولدی معین

جوابش باشدن اشتدیلر چکوب اکا شیفه لرله جواب ویردیلر

ولکن جواب اولمدی سودمند نیجه بل قرار ایلدی اول کزند

زوال لمحه چون اولکند عباب بو وجه اوزره ویردی غباره جواب

که انلر قزاق نام برقوم در ایلیك کیجه سی انلره بوم در

وکلدنر بزم هیچ حکومز طوتلم اولر ده مرسوم مز

ولکن بو سوز محض تزویر در ف وانده جنس تعبیر در

بوتکله لعین الدینو نیجه دم خیانتده اولمشدی ثابت قدم

قزاق نامیدرله لوید انکن حرامی اولان اهل طغیانك

بو کاری قزال امر ایدر انلره ادر غبت انواع شور وشره

شه عالم ای صاحب قران خداوند کار جهان پهلوان

مقرر اوله اول شه معتبر جو انلقدن تدبیرن ایدر

بو حال قبیحه بولنجه شعور / قرال لهه ویردی غایتده زور

که ضبط ایته اول اهل طغیانکی / والا دوکر خنجرم قانکی

هزاران کلام اولدی ایمک / ولیکن قبول ایتمدی اول غبی

نه بلمش له ویره علیه اول لئیم / اودکیدینی بلمز که رائی سقیم

غضبناک اولوب شاه رستم ستیز / اکنب بوینه صالدی بر تیغ تیز

که سردار اولوب ایکی پر هنرور / سکندر وزیر ظفر گستری

دیدی کیم ایدوب اول لعینه عذاب / کسوب باشنی ایله ملکن خراب

سکندر کبی همتنک ایله مدد / که شمشیر کی قتل او یاجوجه سد

تغلغای سلطان چنگیز زاد / اخ کهتر خان غازی نژاد

سوزده بیله بمغاناک اوله / برادر کبی یار جانک اوله

قبول ایتدی فرمانی فرمانبر / دیدی بمغا ای خسرو جم گر

علم قالدروب دوکدی طبل رحیل / سپاه ایتدی یانیجه مانند نیل

تغلغای سلطان اولادی صالدی می / که کار غزاده ایده اتفاق

سوار اولدی رخش صبا عنانه / روان اولدی لهه ملکنی غارته

طقندی گنش کبی بر تیغ / خروش ایتدی مانند غرنده میغ

یانیجه روان روم عسکری / او ملکک سر آمد دلاورلری

نکم بحر روم ایدی جوش گران / نوله انده بکلر اولسه عیان

الاجه بلان قوپوب توشنده تنکر / جبل براغی برله مار زردر

چو رومی سپردار ایکی اکی / علیده که قالش در خیبری

برو بالی وار ایلکینک مرغ او / سمندر در اول قرمزی رنکی یار

ایل بلکینی طرح حضرت نما / ایچنده سری وح اهل هدی

کیمی اولدروب مشتیله گرگ نر / اکن بوستین تاج ایدنمشی کبیر

غزال وغانا ده سید او تاج / اکا موی سر مسک عنبر رواج

ملکینه بوشنک هدیسی درخت / درخنک ویی نو وظل لحت

نیاز اتش کینه هر مرد جنک / اکن دودی بانشید پر کلنک

کیمیسی کسوب قار کوکسی جنه / نیزر آب صافی صف اشتبهه

عجمین کیر بیخ قایقلری / سونار شکفته شقایقلری
قومش یاین بر تهمتن وش / شقایق کبی اودلو لمعه اتلمش
اولوب دوستنه مهیب اژدها / دکل طوبی لو طعمش هنوز اول عدا
کیمی سر برهنه صوقربا شبر / او مجنون بر حاشیه بر مرغ سر
چقوب چرخه کلبانک زنبهری / سپهر اولدی اژدره منوی بابی
اودوری قهر اولدی خس کمان / اول ابر غدابی غنیش کمان
سم رخش ایله نیزه لر کرم خنجر / فلک پاره پاره زمین ریزریز
زمین کرد اولوب چقدی کیوکدن / دوچوب حلکدی پهلویه ارض سما
ثریا اولوب نعل سم ستور / سمند مثال اولدی سجد طیور
توز ایتدی فلک بحرین اشناسته / اوطراقده بنجم ازلی کاشته
علم اچوب شفق بر نیسان / پر و بال اچوب اوچدی سیمرغ سان
کهک ایتدی سرحدنه جون جنزل / تغلغای سلطانده یوزدی وصول
سپاه تتاری هنرلر امزار / ستیزنده مانند خستمان تار

دلیران چنکیزی شرزور / صبا سیر و خونی سباع طیور
چمندر که اطراف تلده ملبس / رونسنده قلیقندکی توسین
عجب تیرزن قوم رستم کمان / اورر چشم موری اندیشان
اوقی سنک خارادن ایلر کذر / دلر جرخی مانند نور بصر
قمچی تیرسی خوارئ دشمنه / که اژدر کمندی صالر کردنه
ایکی عسکر اول یرده جمع اولدیلر / اویر اولدی بحرینه مجمع ملر
بولوب انده ایکی سپهبد وصال / نوله اول خضر و موسی مثال
قرال العین جونکه اولدی خبیر / که نار ستیز اولدی آفاق کیر
سپاهنی جمع ایلدی اول کنار / دلیران کافر اوزن شمار
سینه دل ملاعین بر اقتیغ / عیان ایلدی برق ایله بیریغ
ویروب نقره و عسکر و اژدکا / سلاطین کفر ایتدی امداد اکا
بنجه قاره صوکبی نهر مهیب / کلوب بریره اولدی بحر نهیب
اکا قانلر خان خانان ایدی / سرافراز ارکان دیوان ایدی

انك ملك مخصوصی ایکی حصار
ایاده ده وشهری وار بشمار

زاله اول ایمزدی چوق الیجا
مرو تابه اولمشدی منقاد اکا

او کشورده بر مستقل پادشاه ایدی
دلیر سپهدار ذی جاه ایدی

زال ایلیوب چوق سپاه گستری
کیودری اکا خلعت سروری

آنی ایدی سردار جند ضلال
ترا قوتش کبی اژدری اول بدسگال

سپاه ضلالت بهم بیکران
که اضعاف اضعاف اسلامیان

مقابل اولوب جند اسلام ایله
طبور قوردی لر جد و اقدام ایله

بوروت نهرنی الدی اهل ضلال
قونوب اولدیلر مستعد قتال

الونب نهری ظهره او قوم شقی
سه اطرافه کندیلر خندقی

دیزلدی لب خندقه طوپلر
نه طوپ اولکه تنین دوزخ مقر

کلوب قرشو به قوندی اسلامیان
جهاد ایتمکه بغلشلر میان

ایکی عسکر مقابلده ایتدی قرار
مثال زمستان و فصل بهار

کتور ساقیا بر می ارغوان
که شمشیر تابی اوله خونچکان

بکا ویر که قوت بولوب جان پاک
ایده کافر نفس شومی هلاک

مغنی ایدوب صوت تیغ تیز
سپاه کدو بله ایله ستیز

بو میدانده ایت طرفه جنک آوری
نه سردار قالسون نه خود عسکری

محاربه کردن وزیر خطیر اسکندر پاشا با سردار کفار فانلر و هزیمت یافتن کفار از حمله دلیرانه صد آفرین ظفر و نشته شد قتل بسیار تیغ غزاة اسلام و گرفتار شدن دیگر امرای کفره بکمند گلوگیر انتقام

چو صبح اولدی چکدی کنش تیغ زر
سپاه ظلامی ایتدی اندن گذر

نوله آسمان اولسه باد آسیا
کنش چرخ دوهر شعله بر در اکا

چه لوسفک اغیز آفتاب
که اندن رخی صالدی برتو تاب

دونوب آل تمغایه مهر منیر
جهان اولدی حکمنده فرمان پذیر

اچوب محور که لوله سنده دخان
کنش ایتدی اغزنده زن نا عیان

فلک نور صبحی عیان ایلدی
کنشی اغزینه حاضر ایلدی

علم محور وصبحدن شقه تاب
مدور علم مصحفی آفتاب

ویر طبع چرخه کنش اتشها | که بقلاوه در صبح سکر کاکا
صباح اولدی فلک فلکی ملکنی | کنش شمسه در ایلمش زین الی
مکر کم کنش محرق آیینه در | که سوزنده خصم بر کینه در
چو سردار زمغفر خاوری | عیان ایلدی طرز جنک اوری
سوار اولدی سردار نصرت شعار | ظفر نیته اسکندر روزکار
سپاه اولدی جوشنده دریا مثال | صالوب موج صف ایلدی عزم قتال
لوا بوردن جقوب قانلر بهرامس | بنای زد و کیره اوردی اساس
ایلدی نیچه طوب آتش فشان | یم آتشه غرقه اولدی جهان
شکوهنده کلبانک طوب الفلک | بو کاخ کهن پر غریو وغرنک
اولوب طوب هر جانبه مهره باز | علم میلی ایلدی سنکسار
جقوب حلقه حلقه دخانی بلند | فلک کردنن ایلدی بند کمند
ایدوب دود وشعله عزم سما | چکلدی کوکه آتشین اژدها
دخان حلقه سنده درجس ایلدی آثار کی | اوز نقطه پاره تحریری وار

یه نار اولدی آیینه بی اشتباه | که پروازی وار آبنوس سیاه
چو طوب آتدی زنجیر اژدرنما | طوغدی بکر بحرسن اژدها
او زنجیر کم دیمه کر حنجره سی | فلک جلدینک اولدی زنجیره سی
بر آتش جحیم اولدی نار جهان | نوله انده اولسه سلاسل عیان
نه اژدر کمندندر اول سلسله | امکنده اژدری طوب غلغله
او زنجیر ایدوب حلقه دمسازلق | یلان ایدی اوستنده جانبازلق
دخان مهره طبلی ایدی آسیاه | که اولدی سویدای قلب سیاه
ایدوب پل ویردی اجلدن خبر | تفنک اولوب مهره سی نقطه لر
دوشوب مهره مردن اولنجه دلیل | کیروب زخمه ناوک اولدی بر قتیل
تفنک ایلیوب تللی مهر نثار | عیان ایلدی نجم دنباله دار
کراس اولمش اول مهر آتشین | امک صایه ترتل که اولمشی قرین
دهن خصمه تفنک آچوب بش الی | املک تکه در مهره سیله تلی
اولوب طوب سوزنده بدخواهه وصل | طوتوب قندقده صف آره اش بری فصل

سواد سیه خطات بکر … اگر نقطهٔ آتشین جهره لر
دلوب مغفری ناوک ایتدی گذار … دل عاشقی صانکه مژگان یار
زره چشمه میل کحل اولدی تیر … یه ماند اولدی سوراخدن جا بگیر
هجوم ایتدی اسلامیان انده … کوکس کردیلر همت آوره
وزیر دلاور اولوب مست جنک … کدر ویردی اکه طوب و تفنک
اده سرور کیروب دوز و دشت … سحکه خوخول ایلدی ظلمت
قلقلای سلطان جنکیزفر … ایدوب کافره حمله شیر نر
دلیران جرکس یلان تار … فدای شال ایدیلر کاه زر
کیدن کندی طوب و تفنک ایله … شهادت بولوب اولدی مقبول حق
اولوب در بوزدن میدان جنک … علمدن قالوب تیر و طوب و تفنک
نکار اولدی شمشیر و گرز و سنان … بری بر بره کیردی جنک اوزان
درخت سپهر آلتی باد شور … قارشدی بری برینه ظلمت و نور
ایدوب تیغه دستار ایله انتساب … بلیکنه پوش اولدی کویا که …

جقور

جقوب ایمه دن تیغ اهل قتال … بم وعده ماهی یونس مثال
کسوب فرق زر مغفری تیغ تیز … بلا مصری اولدی امروز نیز
بوبانمش دم سرخه بر تیغ … بهار بلاده قزل بیضه لر
هر تیغ اولدی پولاد شش زن ته … چالندی او سنک ودل شیمه
کله خود پولادی طولدی خون … دوات اولدی سرخه طور زر … نکون
جو سر خود ردستیه تیر تیز … سیه فامدن اولدی لوم کیز
دوشوب نایه نقطه اولدی بر … شکست اولدی سردن نجخ بیضه لر
سری جابجا شمشیر ایتدی تقسیم … اوسیر اولدی زاری انک خونیم
سیر تیغدن ایتدی زرقی مقصون … مگر خیمه در اکه بار و ستون
بور لندی سر مهره طوب دار … دکل خون کرمز اطلسش اکیار
ثمر ویردی بستان میدان نکر … که قان قاربوزی اوکدی بریده سر
طوتوب تیغه تلقانی مردوغا … کله سوسنک بر کس اولدی صبا
اوروب تیغ تیغه ایکی تیغ زن … آنی جار تیغ اکلدی سر ایدن

اولوب خنجرکه قلب سکسکزیری
قیا بالغی صاندیلر خنجری

کمربند زنجیری قابدی دلیر
کمر سعد شامی دراول تاریکیر

گریبان دریده زره نیچه دن
زر شام آل مهر ظلمت شکن

کمش جوشن اولکه وی تن برات
سپر ماهی صالدی یره ماهتاب

دم شب دو عسکر قوار ایدیلر
سحردن یکا زار ایتدیلر

بووجه اودستنه درت کون سریع
بر بربنه اوردیلر تیر و تیغ

بشنجی گیجه ایتدی کافر گریز
ملاین واردی مردجه ایتدی ستیز

قوب اوردی کمر منزل آلدی تمام
ظفرله غزاة اولدیلر شادکام

واروب آیردی جون طوقلی یاره
ضلال اهلنک اولدی حالی تباه

آقوب اوکلرین خیل هر جوب تاب
قفادن قلیج آتشی صلدی تاب

دوکلدی کمی اولدی بحر آب غرق
یکمی آتش تیغ تیز ایتدی حرق

یاقوب نار آتش سپر بی شمار
دوکلمش اعدا کیدینه هب ظرفی خار

هلاک ایتدی اسلام سردرکی
سر خیل بغدان اولان اغسری

وهلده آتی سم رخش ایتدی غرق
تراب سپهدن اولنمادی فرق

قوبوب باز شکاهینی قانیلر
فرار اختیار ایتدی خون در جگر

دوشوب آرزه نیچه دلیر جهان
کسوب باشینی ایتدی قانین روان

کتوردی سر خصمی عسکره
آتی ایتدی غلطان سم اشقره

طوتلدی سکز میر صاحب لوا
که هربری برکشوره پادشا

قتال ایله غرق ایله‌یی قتل و قال
هلاک اولدی سکسن بیک اهل ضلال

ضلال صح

درتساه کوندردی اول ذی حسب
سرقانلر ایله ساز آلی اهب

اصلدی او سرورکه شاهنشه
اوده بولدی فتح او درکاهه

او سر طوب آتشده ریکویا
که علکینی صالمش غزا ابل اکا

سیه مهره طوپه بکزر همان
اکمز ریسمانی کشیده دهان

صانوردی نظر ایلسن اول سر
طولو نفط و بارود ایله قونبر

او سر کیم اکا تاج ایدی اب
تراب اکا تاج اولدی بر نعل ناب

او سر کیم اکلمزدی اسکندره
کف قهر آنی حالدی بیرن دره

او سرکم بلند ایدی افلاکدن / کورنمز کوزه خون ایله خاکدن
سغر تبودر کار دنیای دون / که هستلری آخر ایلر زبون
جهان ایچره اولسکندر روئین تن / ایدر عاقبت جانی داع بدن
کیدر ملک عقبایه اک صکره جان / اولورلر اکه تابوت تخت روان
سرای جهان بر کهن خانه در / که هر خشتی بر فرق فرزانه در
بودر اول هلکدر رباط خراب / که قونمشدی بر دم نیچه آفتاب
بودر اول کهن جسر پرشور و شر / که اتمشدی برکون سکندر گذر
فنای جهان وحی منصوص در / حیات ابد حقه مخصوص در
آقن ایلیوب قان تمر میرزا / خراب اولدی اول نیچه اولکه یری
اولدی دخی نیچه شهر کبیر / قولدی کمی کیمی اولدی اسیر
الدی جهان اولنا شیخ و شاب / ایکی یوز بیکه چقدی وفق حساب
خراب ایتدی اول کشوری قان تمر / او کشور صفاهان ایدی سلطانی هم
وجیره قان تمر خاتمه حج / که سلطان تمر دولی اغنج

کوز

کتور ساقیا بر می روح بخش / که ایدر ز علم کبی پاکی درخش
ایچوب عشقنه اول دلاورلرک / طلوسینی نوش ایده لم اتاغ کن
شعنی ایدوب حسب غازیان / کتور سلک نظمه لئالی تان
او کلدسته نعلنسک خواب نور / زلال نقد نظر اوب بلور

فرستادن صاحب قران زمان قپودان خلیل پاشا را بملک پولیه در اقصای فرنکستان و فتح کردن او قلعهٔ بارفندونیه را از دست کافران و احراق کردن او آن شهر را باتش دوزخ لمعان

سپهبد جهانکیر بحر کمال / بو ییمه اولو تبلیغه کر مقال
که دریایه چقدی دز خطر / قپودان اعظم خلیل دلیر
ایدوب اتمان هم اد شتشده سیر / قدرغالری اولدی مانند طیر
سفاینی کم رشک خورشید ایدی / جهان وغاده بو الیدیدی
شجاعتده سحر ایلر اوناه مدار / قدرغه سوروب اولدی ایچره آزدر

قنغی سمندون آیدی فی المثل / کوکلردن اولمش که بیانک براول
قدرغاسی کلکون سماط خلیل / طغردن آنک نعمتی در اجزل
او فلک ایلیوب جامه یدیه جا / کوکلر جیب راست دیکدی اکا
قدرغه که کل کبی احمردر اول / بیمک نظم بحریه سطردر اول
کوکلر دو جانبده کلکونه یار / قدرغه دو مصراعه ابیات وار
او فلک اولدی جان خلیل آشنا / آلوب صاتیه ده ایده جانی تباه
صالوب بحره کلرنک رو زلری / کوزردی بنجه جوبک آوزی
طونمانمزنی جکدروب اول دلیر / کرذب روی دریاده ایدی مسیر
اکا اولمیوب هیچ خصم آشکار / طولیوب صحت عزمنی ایدی فرار
او بار سفید المیوب صیدنی / دوتیردک آشکارک دله قیدنی
اولوب بولیه اقلیمی مقصد اکا / پر و بال آچوب کتدی اندن نکا
اکا عرض ایدوب دیدی بر مرد کار / که وار انده بر کوه پیکر حصار
انک مارقندونیه نامیدر / او کفر اهلنک مصری یا معبدر

نه قلعه معلی سپهر بلند / ایرشمز نظر اتسه زرین کمند
انک حایطی سیمدن شادروانه / بدنلر دکل اکه دندانه در
صالوب چرخه دندانه دلکش / طرر زهره نک زلف عنبروشن
بدنله اولوب آرته هر برجدار / بیچر آسمان سقفنی تخته وار
بدنلر که کردون رهی شابیذر / شفق لعل لبدر و دندانیذر
قمر رونی دیشلمشدر حصار / قورسه نوله جای اول عذار
بدنلر که اول شهره وبردی صفی / اوکلرک اولمشدی برمقلری
بدنلی صوقدر مکر اول حصار / ایچنده بنجه خیمه قبه وار
بدن صانه محجوب اولوب خزینه / طوتر شهر برمقلرین رونه
جدا اولدی بر سیم دندانه دار / سفیداج ایله ایلمشلر نکار
بدنلر عیان ایندی آیات / رف اوزره بنجه جار کوشه کتاب
درلوب جوی شیر او سیمین حصار / بدن صنم امواج ایدر آشکار
هجوم ایلیوب صد ستیم ستیز / اکا صالدی مردانه شمشیر تیز

بذلر ار اسنده چند فرنك | طوروب اهل الاسلامله ایتدی جنك
سپه شیشه لر بر بر ایتدی خروج | یه منخسف بر له طولدی برج
بدن ارهسی اولدی بر شقه دن | چیقردی یانی قره هر بر بدن
مدور سپه شیقه لی اشتباه | تن قلعه یه اولدی داغ سیاه
بدن ارهسی کیو حصنه بصر | سپه شیقه درم دم که نکر
فرنکی ایله حال قلعه تباه | تننده وار اثاری بر بر سیاه
یلان ایتدی انلرله اهنك جنك | اتلدی نیجه تیر و طوب و تفنك
بدن ارهسندن الوب دشمنی | خلال اولدی هر ناوك بهمنی
اتوب چهره اتشین طوب جنك | عجب لعل ایدی اول ایسند فرنك
وزیر جهانکیر دشمن شکن | حذر قیلموب جنك ایدوب خوان
هجوم ایلدی قلعه یه اول دلیر | دوان اولدی کوه وزیر غره شیر
قویوب جابجا قلعه یه نردبان | دلیران جنك اولدی بالادوان
یلان باقیموب کافر کتابه نه | روان اولدیلر قلعه دیوانه

حصاره

حصاره ایدوب نردبان اقتران | جدا اولدی سطرلی کاغد نمان
نزا ایدوب اولدی زلف نشان مثال | یلان خط ایات حرب و قتال
یه بر بحر بر موج ایدر نردبان | کرامتله اولمشدی بالادوان
زره هلی ولاورلر اول بحره اب | زره پوش ایله یاده موج حباب
زره پوش ایله یا به مانی شعاع | ار اسنده طاهر یا حصن ار
او شهرك امدیوب بیتین خلقه قاش | اکه اصیدلر پراپاچه قماش
اولوب الله الله صداسی بلند | یلان ایتدیلر اهل کفری نژند
نوله اولورسه انلر خدادن دمی | که توحیده برهان ایدی سلمی
بو حالی کوروب بر کافران | ویروب قلعه لی ایدی کلکلی جان
ولی چون او هنکامه دك اولدی جنك | هلاك اولدی نیجه سپاه فرنك
الوب قلعه لی کیردی اسلامیان | انی غارت ایتدیلر میان
الوب جمله اموال اول زر اوسمی | او شهرك تباه ایدیلر حالتی
اکرچه او بر شهر مشهور ایدی | ولی دار اسلامدن دور ایدی

بونی بلدی صد سعادت مایل | که هیچ آنی ضبط ایتمکه یوقدی مجال
که قبض ایلدی حمله ارزاقنی | روا گوردی اول شهرک احراقنی
او کهسار کفره او رویین تنی | ایرشدی کوکه شعلهٔ سرکشی
او کوهی آچوب ایتدیلر کشت زار | اکلدی فضاسینه حب شرار
کلیسا یانوب اولدی آتشفشان | انک جاکنه طقدی او دستوران
درختان اولوب جاکلو اخگر نار | عصادر که جوفنده شمشیر وار
حصار اولدی نار ایله آتشکده | دخان دوندی مشکی کبر موبده
مکر نار ایله سیم منقل حصار | که بر مقلی در زرین کنار
ایدوب شهری او د فعل لعلی لباس | حصار اولدی نوره سیم اساس
طلوتب کوکی ارضی دم اتدی اتار | انک کنگره سرخی سنوران حصار
ویروب مالیلن حصه سرورگره | کوردی نیجه مالی دارا دره
ایدوب نار ایله شهری عین سعیر | شهنشاهه دوندی فوج دلیر
او درگاهه چکدی نیجه گنج زر | تماشق سقرلاتدن تحفه لر

شهنشه پسند ایتدی اول خدمتی | گیوردی اکا بی بها خلعتی
قپودانلغی امری بولدی ثبات | اولندی اکا ضم قید حیات
گتورسا قبا برمی لمغه زن | که شهر دله اولسون آتش فکن
سویدا از نکی که گیمش سیاه | اولوب منهدم جای اولسون تباه
مغنی ایدوب بر نوای جدید | عجب ایت صفا بخش طرز بدید
ایدوب آب وش نغمهٔ دلشکار | هوای کوکل جاکنه ایله بار

فتح شدن قلعهٔ داج در وقت بودیم بدست قواقتش پاشا و فتح شدن ایالت حیش و مضافات ایالت بصره بدست خدام صاحب قران کشورکشا

برآمد سپهدار ملک هنر | سخن حصنینه یوله بولدی ظفر
که بر قلعه دار آلنوب بزن باج | سربنده طونه جسر تنگنای واج
اودیلی از در دمهره سید حصار | یودوب رهروانی دگور طعمه خوار
نه ملکندر اول تنگنای غم | که محصولی هر روز یونینک درم

بدنلرله کرتکلی صحن او حصار … ایچنده یغلمش درم خشکدار
انک عسکری نیجه چند قتال … ولیکن اکه دیشن اوتمق محال
مکر قلعه شاه ماران ایدی … که ماران طوپ ایله ملآن ایدی
چو اول شاه اوله انده کنجینه سنج … دیاتس ایت ند کلو اولوب اندازه کنج
دلکلردکی طوپ مردم ربای … فتیل اولدی کم پارده انده جای
طورر قلعه یوق جنبشه قدرتی … که وار در کوزنده عجب زحمتی
اولوب اول حصار فاتح بودیدن … الینمشدی اول مملکت جمله دن
نیچه بلدر اول دار اسلام ایدی … می نوره بلوردن جام ایدی
دلی نیجه شاهی قرال کبیر … دم صلحده مکره اولدی اسیر
او حصنی الوب نیجه ایدی زمان … الی ذا کفر ایلدی بر زمان
چو بو دیمه وار دیلر خطر … قراقاش پاشای اقلیم کیر
اوکم باغ ملکه ویروب آب و تاب … ظفر خنجرندن دم تیغ آب
عطابخش و سرباز و دشمن شکن … رعیت نواز و ندیم مؤتمن

اوسرور که بولدی بو دیمه وصول … سفر حکومتده ایتدی نزول
عدالتله زین ایتدی اول کشوری … بهار ایتدی بیداد ان خاوری
حصار بو دیمه دوشوب اضطراب … الی کفر اهلی ایلمشدی خراب
بکیدن اکا صالدی طرح جدید … خصومه الی ایدی سد سدید
دوشوب داعیهٔ اول فتحی بوده … ارادی سبب جلب نعماسنه
اوجوب کیندی بر شب او فرخنده فال … پر و بال بر کشتله بر شمال
به جبریل ایدی اجدی بال دری … که اهلاک ایده قوم بد گوهری
علی الغفله وصل اولوب بر سحر … دخول ایتدی حصنه اجلدن در قده
خدا ویردی کلفت کروداری … سهولتله تسخیر اولندی حصار
قراقاش پاشا قدر ذو کوزی … الوب اول حصاری اغردی یوزی
بو اثناده کلدی خبر جنبش آن … که تسخیر ایدنمش او دهلی کدار
مکر ایلمشدی ترانت ظهور … جنبش ملکی اولمشدی پر شور و شر
انک حاکمی مر مسعود ایدی … که هم ذاتی هم نامی محمود ایدی

ایدوب فتنه چو لی سپاه حبش
اولوب جاگمک اوستنه تیغ کش

هجوم ایلیوب صانکه جند یزید
انی ظلمله ایتدیلر دی شهید

ایدوب کسکنه آسی خیانت اکا
انی قتله اولدی اول رهنما

او خاین تغلبله اولمشدی شاه
حبش عسکری حمله اکا سپاه

چو اول قصه یی طویدی شاه جهان
حبش ضبطنه ایتدی عطف عنان

اکا امر شاه ایله چکدی لوا
اولوب میر میران سکندر اغا

واردب مصره فرخنده عیش ایلدی
او کشوره تجهیز حبش ایلدی

ایدوب بحر قلزمدن آهنک راه
حبشلی اوزره چکدی عدو کش سپاه

چو خاین بو جنبشدن اولدی خبر
فرار ایلیب اولدی دریا سپر

حبشدن چیقوب هنده ایتدی کذر
یانجه روان چند بر شور و شر

اکا ایتدی دریای هندی هجوم
حبابی صالوب طولی موجی رجوم

اولوب موجی کلبرک آتش زنه
بلا آتشن صالدی جاننه

چو موج اولدی سیلی زن روی ماه
انک رویی ضربندن اولدی سیاه

اولوب

اولوب خیمه کف موج کردون کبیر
انک ملکه سی اولدی مهر منیر

حبابیله موج ایتدی کردون دور
نجوم اولدی برج حباب ایچره در

انک موجی کم کوه ایتدی شکوه
سرنده نه تیز اکا تیغ کوه

چو موج ایلدی کوهسارن پدید
کفی اولدی اودستنده برف سفید

کف آلوده موج اشتر کف زنان
جبالی دهاننده کی قلعه سان

یمک موجی طاردن ایتدی کذر
که خرچنک و حوت ایتدی حرجی مقر

اوچر موج کشتی یه ویردی شکست
مثلث دیردی ایلدی انی پست

عدالتله اولوب عاقبت بحر پاک
او خاینک فلکلن ایتدی هلاک

سکندر بولوب مقصدینه وصول
سواکن حصارینه ایتدی دخول

ایدوب پای تختنده قرار
او ملکه ظفر بولدی بی کارزار

چو دیرلر مثنی مثلث اولور
ایکی لاجرم شیئ ثالث بولور

کلوب خیر خسر جانب بصره دن
فتح بولدی شاد اولدی هر کوشه دن

مکرر اولدی برام عرب
فدائیمده هم بوالهب

حرامی و بدکار و شر الانام / اوزی نا مبارک مبارک بنام

چو بنزه اکا ملک موروث ایدی / غبار اشتراسی مشوش ایدی

آلوب بصره اطرافنی ول لعین / سپاهینی اتمشدی بده اکمکین

شرح سرده اکا یاری ایدی / سپاه عجم مددکار ایدی

چو قطع جهانده اجل سوردی آت / اتی بر تعبیله شاه مات

ایدنجه او ظالم جهاندن گذر / دو فرزندی قالمشدی سربسر

ایدوب ملک اچون جنگ و جدل / بری برنی ایتدیلر پامال

اولوب آخر او خونی خاک / الکتیدی جنگ ایچره اوکد هلاک

اولوب ابن عمی اکا جای گیر / حکومت قلوب ایده اولدی میر

بوارا ده فرصت بولوب غازیان / اوخوکه هجوم ایتدیلر شیرسان

آلوب بصره نک اهل مصافانی / لبند ایتدیلر کینه ر اماتی

رسن اثره بر معلی جناب / که اول رستمک نامی ور انساب

اغاسی تفنکجر ارک اول دلیر / عدو کش قوی پنجه دندان شیر

چکوب عسکرین اول سپهر انتها / علیه عجم خلقن ایتدی تمام

ایدوب جنگ اعدانی غرق تراب / صدی خیل ایرانی اول آفتاب

اگرچه عدو بر چوش ایدی / تفنک آتشنده صاوردی اینی

ولی اکه اوزن اسیا ایدی زور / هلاک ایلیوب ایتدی دفع شرور

مسخر اولوب جمله اول دیار / الندی اوتوزدن زیاده حصار

گتوردی سپاه قیا اوج طلوغی / صفاده بو اوج قلعه نک همسری

قیودانی اول جنگه عزم ایتدیک / قدحلرده فانوس مطلق

تنعمی ایدوب نغمه جان فزا / بو اوج قلعه لی نظم ایدوب ملا ادا

دوبیتکله اول قصه لر اولسیخ / نظامی ره وجه اولوب پنج گنج

مشاوره کردن حضرت صاحبقران با ارکان دولت علیهٔ آل عثمان و اعیان سلطنت بهیهٔ الکسان برای محاربه قزلباش و تسخیر آن دیار و دو نوبه ایلچی فرستادن آن بیچاره سعادت مدار

طرازنده تخت داتی / بو رسمه سوز رخش جنگ آوری

که چون له قرالینه اولدی حایل
که اولدی بوتون عسکری پایمال

اکا بولنیوب آتشی انطفا
علولندی اول نار شور و شقا

یم اسوده کوندروب شقیلر
نیجه شهر اسلامه ویردی ضرر

چو طویدی بو معنایی صاحبقران
بونک دفعنه عازم اولدی همان

ایدوب دعوت ارکان دولتنی
وزیران پاکیزه عرفانی

ایکی صدر ایله شیخ اسلامی هم
دخی خواجه حسن کم انک علمی هم

چو جمع اولدیلر مجلس شاهده
نجوم اولدیلر منزل ماهده

تکلم قلوب شاه دریا نوال
درر صاچدی دریای جوشان مثال

که ای کاردانان سیف و قلم
کرکدر بو مشکلده صرف همم

بو دردک مدد وار میدر دفعنه
کرک چاره بو ظلمتک رفعنه

دیدوب سر بری ترجمان صوات
مجاب اولمدی لیک اول حم جناب

دیدی رأیم اولدر که بالذات بن
اولم له بلادینه آتش فکن

قرال لعینه صالوب تیغ تیز
ایدم جسمنی پایکین ریز ریز

اوروب کردنین تیغ جلادنک
ایدم تاجنی طشت فصاد انک

اولورسه انک حصنی چرخ بلند
صالم کون کبی اکا زرین کمند

اولورسه سپاهی یم موج زن
انی خیله نوش ایدرم جمله‌یی

قراله صالوب تا تیغله تاب
ایدم له دیارین خراب و یباب

دیدیلر که ای خسرو یم سریر
جهانبان امر که جمله فرمان پذیر

اولوب آسمان که کمتر غلام
خدا عمرکی ایلسون بر دوام

نه لازم چکلمک انکچون عنا
یترر قولک اول سردار اکا

بیوردی بو یولده ایدوب اجتهاد
یاتمزده مقرردر امر جهاد

بنی منعی ایتمک اول کاردان
ثواب استرم فضل جباردن

چو جد ایده لطف رب العباد
نصیب ایلدی نیجه فتح بلاد

نه وار بندخی ایلیوب اهتمام
آلوب اول بلادی اولم شادکام

اولوب قتل کافرده ثابت قدم
او ملکی ایدم ملک اسلامه ضم

اودم کالدی آویزه کوش جان
غیورانه فرمان صاحبقران

ایدوب جمله ارکان انقیاد / دیدیلر که ای شاه عالی نژاد
بیورامرکه فرض طاعت بزه / قبوک قوللغی جان منت بزه
همیشه اوله ای شهنشاه دین / خدای جهان هر ایشکده معین
صدور ایندی امر جهان سروری / که هر کشورک جمع اوله عسکری
کلوب بربره وقت اول بها / ایده جنبش اول لجهٔ بی کنار
هر اقلیمه اولدی اوامر روان / پذیرای فرمان هر ارجهان
پذیرنده کان سعی ایدوب بی درنک / مهیا قلندی مهمات جنک
بر ایندی چو آفاقی صیت سفر / قرال لهه واردی اندن خبر
او دم صیحه یوب غمله جان تشنه / قرردی جهان چشمنه خوشنه
پشیمان اولوب کار پیشینه دن / تهی ایلدی سینه سن کینه دن
اوبوهمیله کوندردی ایلچی قرال / یازوب نامه کوستردی خوف انفعال
که ای شاه صاحبقران جهان / سنک چاکرکدر سراسر جهان
اولوب دایما فضل حق یاورک / اوله ملجأ پادشاهان درک

قزق فتنه سندن دوشوب اضطراب / غضب آتشی ایلمش التهاب
بکا سوء ظن ایلیوب حضرتک / بنمچون دخی وار ایمش حسدک
بحق آبا ایلیم پاکیزه ذات / صوچم بو قدر ایکن قیل التفات
کیم بن کمینه اسیرک سنک / دولتکده فقیرک سنک
بنم جمله اجدادم سر بسر / کچن آل عثمانه چاکرلر
بو پادشاهدک اول نسبت علی / بزه مرحمت اوزره اولمشدی
روامی بوکم اول شهنشاه دین / چکه عبد مورونه تیغ کین
قزق کرچه تابع دکلدر بکا / بنم طوتمز امرم اول اهل شقا
ولکن بو بنده کی قیروب آنلری / خس و خاری یاقسون اوزری فلج
اوباغیلری المیم شعلهٔ قهر / که بر قزدینی کورمیه چشم دهر
قزق رفع ایدر جوبکه مقصود شاه / نه حاجت ایکون چکلیه رنج راه
بنم تو تمم آنلرک دفعنه / ایرر بازوی همتم رفعنه
بکا ایسه کر عزم ظل خدا / کناهدن اولمشیه اولورمی جزا

هب

بوانه کلنجه نه کندیده خرج
اداسن تعهد علوفه ایتدی ج

بونک کبی یازدی فراوان سخن
ولی جمله‌سی منبعث حیله‌دن

کیروب عرصهٔ صدره سهم احتشام
شهنشاهه معروض اولنجه تمام

غضبناک اولوب شاه عالی سند
انک ایلچیسن یاسن ایتدی رد

اتوب ایلچینک اوستنه ناکسن
قووب ایدیلر جنک ناکسن

کیدوب ایلچی مدبر اول ایله
بولشدی زال بد افعال ایله

زالک سرندن اوچوب هوش
اول ابنده اتی ایلدی زهر نوش

اد دهشتدن اولدی پریشان دماغ
بعید اولدی اندن هوای فراغ

بر ایلچی جی بولدی عقلی درست
که هر فعل و قولنده چالاک جست

اکا ده ویروب تحفه بیحساب
انی کوندروب قالدی پر اضطراب

بو پیغام ایدی کرچه بی اساس
ولیکن تضرع بردن ازدیاس

قالوب ایلچینک بر ایکی منزلی
قریب اولدی درکاه شاهانه‌کی

طویخه جناب جهان داوری
انی ردایچون صالدی حاجبلری

اونه‌لردن اولده قفول ایکدی
زالینه واردی مشغول ایدی

بو حالی طویجه زال لعین
اولوب کینه‌دن اولدی کلو اولدی غمگین

عجمی جهاندن اولسیدی سر
ویا اوسته لرسه اولوالسن عشیر

چو سعینه یأس اولدی اخر اجل
دبندی اوحیوان بسمل مثال

مهیا قلوب جمله عسکرین
بو بولده فدا ایتدی سیم و زرین

رعایای ملکینه ویردی تفنک
که انلر افزون اوله مرد جنک

سلاطین کفاره ایتدی نیاز
کا اوله هر بری جند ایله چاره ساز

کتوروب قیاب رقدح بی دریغ
که حکم کرک کافر نفس تیغ

الک اولمیوب غزنه‌نین ترکنی
مهد ریشه‌روع ایلمک جنکنه

معنی ایدوب به حکر سوز ادا
امانیت نفسم زر بنا

امانیت صاحبی قتل هلاک
کوکل ملکنی اول اثر کدن ایلیه پاک

توجه کردن صاحبقران بمحاربه زال له و تخریب ان
مرزبوم و نهضت فرمودن آن حضرت علیه از دار

السلطنة شینه بکمال اهتمام و هجوم

ایرشدی چو هنگام فصل بهار	جهان اولدی گلشن سروشی هزار
کلیم اولدی هر بلبل خوش ادا	نزول ایتدی الواح گلبرگ اکا
ملک گوردی نقشینی سرخ و سفید	دلی سرخی سیمندن ایتدی امید
گلی سفره و نقشن یادیلکلر مگر	صنور خرده زردنی زیره لر
گلی بردالتون و سوسن محک	انک خرده سی سکه برکی اتک
منار اولدی شاخ و مؤذن هزار	سرنده انک غنچه تاج منار
تمنی مغفر اول غنچه دن لسان	که خاکندن اولمش قطیعه عیان
مقابلده صد برگ پرآب و تاب	قزرمش که یوزی یوزدن ایلرجی آب
دکلدر صیب اوستنده سوسن عیان	سرلوله دن ظاهر اولمش دخان
یه روم ایلی تک خصم فرد افکنی	کیر باشه مورچوقه دن یلکنی
سمن جامه پاک ایتمه ده بی نظیر	اکا ژاله صابون المش مستدیر
نوبرجق عجب بر هند یمن	خزانده اولوباغه اما کفنی

ایدوب نرگس مست ذوق و فرح	اودیوب بنفشه نارنجی ایتدی قدح
گوزی دکسون نرکسک دیر مگر	اصر طفل شاخ اوزره گل لوح زر
دل بلبلی قیمه ایتدی فلک	گل انکله اولدی مدور یورک
ایچوب ساغرین لاله اتمش فراغ	دبنده قلن درد یادن صیانه داغ
اولوب لاله بر شمعدانه دها	یانوب شمعی قالمش زردی بهمان
زمین اوزره شبنم نبات اولدی خوب	چمن اول نبات ایچره باره چوب
انکچون ایدوب هر طرفدن اشتاب	بنفشه ده گل اوشنده اکه دباب
نمک دانه سن دوکدی باد سحر	بنفشه انکچون اوستن مورلر
صبا شانه اتمش پر بلبلی	انکله طره طره سنبلی
بیازی فشنک هاونده همان	که نارنج بحوب قالمش انده دخان
حل و یردی دامان شاخه کدر	اوراسه عجمی کفه دیر
اولوب زنبقک غنچه سی لبدیر	او قندیل ایدی یانده بنجه تیر
چو چنکال زنبق اوله کارگر	چه خاکدن لاله دلوی جیغر

اکوب شاخی باد ایتدی تارمرمل / بوکلدی قابندی کل اوستنه کل
اولوب ایکیسی ایکی سنک آسیا / نوله خرده لر کندم اولسه اکا
بربن آل تمغای زرکلدی باج / بربتی اکا نقش لعلی مداد
بچن باد تحریک ایدر اتلری / نمایان ایدر کار شطرنج وزیری
چو شاه بهار ایتدی آهنگ جنگ / سپاهینه میدان خاک اولدی تنک
کوروب آنی بهمن فرار ایلدی / هزیمتله ترک دیار ایلدی
ایرشدی چو هنگام عزم سفر / شهنشاه جم جاه آیین ظفر
دیکوب توغ عزمنی درکاهنه / صلا ایدی هر عبد آکاهنه
که وقت سفردر قولسون خیام / چقلسون خیابه اولنسون خرام
چو فرمان پذیره ایردی خبر / او دم امتثاله شروع ایتدیلر
نجومی حکیمان هیئت شناس / سطرلاب ایله اولدی ساعت شناس
سطرلاب مهر ایله برجیسهم / بو خدمتده اولمشدی ثابت قدم
ایرشدی چو وقت سعادت اثر / اولندی جهاندار دهره خبر

چکوب

چکوب درکهه رخش برنو کتی / شتابنده اسب صبا سرعتی
دیدیلر که بسم الله ای شهنشهان / شکوهنده مهدی آخرزمان
برندن طوروب اول شه سرفراز / ایدوب لاحقه نوربیک نیاز
طقندی بله خنجر پر کهر / کهر قطرهٔ ابر اوبیراب زر
وجود شریفی یم سروری / کهردن قبابا لغی خنجری
قوشاندی چو شمشیر کوهر نشان / او دم بغلدی قهر خصمه میان
مرصع قلیج اژدر مهره دار / نه اژدر اولم مهره سی بی شمار
طقندی جواهرلو بر ترکشی / که چشمه صبا اشعلهٔ آتشی
کر تیغه دشمن کشوربن / او عنقا سمنددن آلمش پرین
دکل اول اوتاقه زنجیر زر / که عنقا اژدر صارلمش مکر
چو داول اتاقه سنجاتنه / جکر چرخه بر اژدر کینه خواه
چقوب اول شهنشاه دشمن نکار / سمند صبا سیر اولدی سوار
چو دیرندی اول رخش هیجا هجوم / شر صاچدی کوکدن دوکلدی نجوم

چقوب چرخه کلبانک کوس جلیل
علم شقه سی صالدی ظل ظلیل

صفیر نفیر اولدی آفاق گیر
سراسیمه اول صیحه دن چرخ پیر

علمهای شاهنشهی پر اوج
خرامنده جنک اوزره اوران تموج

بو جنبشی صالدی زلزال سخت
فلک پاره پاره زمین لخت لخت

یدکلر سراپا مرصع سلب
مکر جمله سی کوه کان ایدی ذهب

اولوب زلزله جنبش توسنان
ظهور ایلمیش جمله احجار کان

به چرخ ثوابت ایکن هر بری
درخشان نجوم ایدی جوهرلری

به خود هر بری بر بم دریا نشان
که ماهی شمشیر و قلقانی وار

علم مهچه سی چقدی کردونه دک
اول انکشتریه زر فلک

اولوب مهچه نک کیمسی کلشن
چکوب الچکن دنلرین بردی شش

اولوب باد ایله شقه کردون سان
فلک فلکی بولدی عجب بادبان

تفنکک بولوب دود دعودن کنش
اولور شقه دن فرقه نشال کنش

نه توغی بر آب بالا دوان
که فواره خورشید عیان

دکل توغی صد رشته آفتاب
سراپادن خاکه ایکن شتاب

چقوب چرخه کلبانک غرنده نای
فلک اولدی سرکشته هوی و های

علم نام اولان خواجه باده شاه
که اولمشدی شاه اقبال اصل پناه

او کون اندی ایدی جیش کمال
علم ایدی اجرای نیل کمال

دکل صوف اوزیل اوزره مرصع بیق
اهم احلی المیاه اولوب صدق

اسوب باشلی بر سیل قابرمشی
که دستارلر موج بر کف نما

دلاور وزیران کشورستان
بنوب بارز جنک ایله اژدروان

انک هر بری شاه کردون غلام
که بر بلک مخصوص و از خاص نام

انک الحقری بی قبول جدل
شهان قدیمک جوغندن اجل

انک هر بری کوس سرور لوای
سوار ایدی بر جنبد جنک آزمای

مرصع جبه سروران لبیر
که اولاد صاحبقرانه نظیر

ستوراتی رقاص ایدی دستان
انکلک اورقاصه بر کستوان

انک اکثری رستم روزکار
که برنیه پوش ایدی ایرعی سوار

روان اولدی سلطان مالک رقاب   خط استواره اشارات و آیات
او گنجه گر امثله بکهکشان   طوتر هر بری مار آتش فشان
زر اسکنه کنندر که نور بدید   یانندە گچه بر سحاب سفید
اوبو گلک اوجی پاکسید زرتان   پر مرغ آتک فرقی اورزدخان
گچه قصر زرکار شاه وغا   که دامانی پر زیره دوکلمش اکا
طوقندیجه جولانجهك صرصری   صالار مقرمه فتحه دامنلری
کمینه سقرلات اخضر علاف   زر اسکنه کنش کانده وار انکساف
جوقه ویردی باد دم اخضری   گچه ریگ ابیض که ساحل بری
تفنك اللرنده دم مردن قلم   سیه دود دیده را که مسکین رقم
عدوانی تیر اسیوب اولدی زار   الکچون صاچر اکه یکیچی شرار
ایدرلر دخان لوله در هر تفنك   هله بولدی رخصت اکه مرد جنك
طلوتن کچن تولر ولی اول دخان   عجبدر که اولمش عدو دیدن عیان
جبه جیلرك جندی آهن قبا   زراندوده مغفرله جولان نما

اوتوغ

اوتوغ بیاضی که مغفرده در   که مجموع وبر در هوا کرده در
نجوم اولدی واقف اگر شانه‌نه   ایدردی قلم آنی دیوانه‌نه
فلك ماه دیدار و مغفر مگر   یایوب صالدی بالا دخان شعله‌کر
به نوآره در مغفر و دامها   نیجه رشته آلی پر در هوا
به خود دوده نونهال انار   اغمش شتاده اولوب برف دار
تفنك ایله بونلرده آتش فشان   مثال دلیران بکهکشان
جو منفاخ ایدی اللرنده تفنك   بولوردی اکله علو نار جنك
عرابه سوار اولدیلر طوبجیان   اکله ادلور طوب رویین روان
بولوب اژدر طوپه انلر ظفر   عرابه ایله بهرام گویا اولدیلر
الکده جوغی قوللر تفنك   کیر سبز ملکین اوجر دام جنك
پروبال اجوب سبز ملکیلری   ظفردار طوطیلرك سکری
سپاهیلر ار دیجه اولدی سوار   قزل صاری پرقلری لالەزار
شفقده رکر برق لعل الوان   که رمح سماك اوزره اولمش عیان

عجب کهربا برق کردون … که کهٔ برنه ایتدی جذب بیستون
بیاضی انک شمع برجهٔ صبا … که برجا به انکشت آتی صبا
انک سبزنی برک تر قیل جهان … کی اشلنمش اول برک ایله بر نهال
انک هر بری حیدر نامدار … چتل برقی کافوره ذو الفقار
دو شاخ اولوب کردن دشمنه … کفن بر مقصد رتن دشمنه
ایدرلر بنجه اژدهای نکار … پر و بال ترکشنه سیمرغ وار
قوبوب دوشه اول مجلهٔ بر مینی … اولور دم سیمرغ ایکی بر غی
اولوب جوذرز ورقه آفتاب … دکل ترکش ایکی بولنمش سحاب
اولوب پری نکاله آب دار … برلینده قوس قزح آشکار
غبار ایلدی آسمانه شتاب … رخ آسمان اولدی مشکین نقاب
زمین اولدی کرد سمند آسمان … نجوم فلک سنک ریزه آنکا
غبار زمین ایتدی چرخی منیر … قمر اولدی اول خاک ایچنده غدیر
کیروب اکه جاسوس نور سما … اولوب بعض عضوی سیاهی نما

چو لشکرکهه واردی شاه سبا … نمایان اولوب بنجه بیک بارکاه
انی سیر ایدن صاندی یم آرزیا … یم عسکر ایچره هزاران حباب
درازی انک چون دستی سپهر … سپیدی فرودی ایله سیم و زر
اولوب چاره سوی سیاهی قضا … انکچون سیاه هیله بر بها
هر اول خیمه کم اولدی نکار نکار … سپهر اولمش اول بر بر نشان جنک
به خود هندوانه کلکی کوی زر … یعقوب بضعفی فی المشتری صف دکر
کمر مهر نضرا ولدی اول خیمه کاه … سعیدی شکر کله سبز کلاه
چو ممنوع در باده لاله کون … او منی به نک جامی سرنکون
فضا آسمان خیمه لر در نجوم … اولور شیاطین کنکره رجوم
قمر در اکا خیمهٔ پادشاه … صوقاغی انک هاله در کرد کاه
بنلی صوقاغی که مقبول در … همانا حصار ستنبول در
جوامع خیام صفا کستری در … آیا صوفیه در خیمهٔ اکبری
یاتوب بارکاهنه شاه جهان … تن خیمه اولدی روح روان

او دم صدر اعظم وزیر خطیر | سپهدار سلطان گردون سریر
دلاور دلیر فلک منزلت | علی کف حسین حسن منقبت
چکوب خلقه بر تحفهٔ عالی نشاط | سماط ایلدی انلره انبساط
طوروب انده بر همقدهٔ صاحبقران | بنوب بعد از ان راهه اولدی روان
ادرنه قوناغنه جولان وارده راه | برزانده مکث ایتدی عالم پناه
که انده ویرلدی چایر اتلره | نهنک اولدی انلر ایم خضره
کتور ساقیا خوش موزونی | بکا دیر بو میدانده کلکونی
ایدوب تا او کلکون ایله بر سفر | بولم کافر محنت اذر ظفر
مغنی ایدوب بر صدای عجب | جهان خلقن ایت شوقله بیشکب
اوله صوت نای شهنشاه وار | ایده جمله عالملری بیقرار

نهضت کردن حضرت صاحبقران از ادرنه و پیوستن عساکر نصرت مآثر برکاب همایون و امیره و میمنه ورسیدن آن حضرت بنهر طورلی سر حد دیار کفار

وبعض وقایعی که ظهور کرده بود در اثنای رهگذار

سر آمد شهنشاه صاحبقران | عدوکش جهاندار کشورستان
چو برقاج کون انده آرامی ایلدی | عدالتله نظم دیاری ایلدی
قوپوب یرلرندن سپاه شرق | او دریایه اقلیم غرب اولدی غرق
کلوب جنبشه بنجه یوز بیک سپاه | نهاری غبار ایتدی شام سیاه
دم نای ایدوب چرخی پر ولوله | یره صالدی سم فرس زلزله
کلوب جوشه تا حد اکرادن | او دریای کین اولدی امواج ازن
دلیران آمدله کرد ان کرد | روان اولدی کم کوستره دست برد
قره آمدک عسکری تیر منع | که بارانی پیکان ایدی بارقی تیغ
او چاتلقلرندن چیقان کرددار | دوزنده شیران دوزخ شرار
اولوب جلوه کر خیل شام و حلب | هجوم ایتدی شیران ملک عرب
صف شامیان تیره شام فنا | نزار تفنکی نجوم بلا
اثر خیل شهاب شهاب فلک | ایدر دیو بدخواهه دنیایی تنک

ایدوب قتردلری صوولتی
دل طاره ویردیلر رقتی

دلیران مرعشن ایدیجه روش
هر آتشدن اولدی کشی مرتعش

سپاه قرامان و سیواس هم
دوکوب طبلنی چکدی زرین علم

قرامانیان برقرا طاغدر
دل و تیغ اکا سنك و اماغدر

نوله کا سیواسیان اولسه جنك
تمر آهن وانلر اولمشدی سنك

اناطولی خود لجهٔ بیکران
سپاهیسی امواجن ایدی روان

ملوك طوایف ایدوب سروری
بری شاهك اولمشدی اول کروزی

بری بحری جمع ایدی عمانیان
اولورا که برقوللری حکمران

اولوب دم الی خلیلده جلوه ساز
پر و بالنی آچدی مانند باز

انك وصفی سابقده ایتدی مرور
مکرر ویرر لطف طبعه فتور

چقوب بوسنه سرحدینك عسکری
هجوم ایتدی اکا دلاورلری

چو یاجوج کفره ویرر یاس نام
نوله اسد اسلام ایسه اکا نام

بو کشورلرك میرمیرانلری
چقوب ایتدیلر قصد جنك اوزری

تزلزل

تزلزل بولوب شرق و غرب جهان
قیام قیامتدن اولدی نشان

سم رخشله نیزه لر بیمناك
زمین پاره پاره فلك چاك چاك

چو وقت اولدی سلطان صاحبقران
ایدوب قصد خصم اولدی جنبش کنان

ادرنه سرایندن ایتدی خروج
اوباز ایتدی اوج غزایه عروج

صالوب صبحه کلبانك زرینه پای
کم ایتدی فلکده ملك دوش پای

غو کوسدن زهره لر اولدی چاك
بری برینه کیردی افلاك و خاك

ثلث کافیدر شکل زرین نفیر
که یازمش آنی آب زرله دبیر

او کافك مؤداسی تشبیه پایم
که جنك اولدی حمتاکی قیام

خرامنده اعلام شاهنشهی
تمام الکه جیننده بردهی

علم اوزره کم چرخ افراشته
علمت دریبل برداشته

تهمتنانه بر بر تیتو اول خیول
قو شمعه بحر محیطه سیول

بو رسمه کیدوب شاه عالیمقام
طونه نهرنه منتهی اولدی راه

هنوز انده جسر اولمامشدی تمام
بر زاولدی شاهنه منزل مقام

قونوب ساحله خلیل ابن ظفر   لب آبه دندان ایدی خیمه‌لر
صو یانندن کم نصب اولدی خیام   لب نیل اهرام اولدی مقام
شهنشاه بر قصر اولدی بنا   که قصر خورنق کبی دلکشا
صو اوستنده بر قصر پرنور ایدی   سپهر اوزره بیت معمور ایدی
او فانوس ایدی شمعی شاه جهان   نه خود غنچه درده او مکان
طور اوینده تا جهان نیجه روز   عدالت قلوب اولدی عالم فروز
سفر بخشش ایلیوب عسکره   زر و سیمی بخشش ایتدی غازیلره
توانا ده کم خزر و بحر و بر   چقوب پای تختندن ایتدی سفر
اولوب عازم حفظ بحر سیاه   ترق تترنك دفعنه چاره خواه
صالوب شمع رأی درخشنده نور   بو وجه اوستنه ایتدی امر صدور
که کلیت اوزره طونتمه تمام   او بحره واروب ایلیه اهتمام
بو نوبت قپودان صولت شعار   واروب ایلیه انده خصمی شکار
قپودان اعظم خلیل دلیر   آنی کوشش ایدوب اولدی فرمان پذیر

قدرغه سوریب اولیم اسود   سحاب غزاب ایلدی بر عربده
یم اسوده صالدی صد خطر   سکندر کبی اولدی ظلمت سپر
سیه لجه بر شام ظلمت غا   شهاب اولدی کلکون قدرغه کا
قدرغه چقوب ایتدی کشت و کذار   زولاله اولان اسپند فانوس وار
او شب کنجی صدره قیام سور   ستون شمع وزیر کبی نور
چو اول استبده قلب و جناح خجستی ار   نه فانوس ایله ایتدی تدبیر کار
ترق چون بو حالدن اولدی خبر   بریتان اولوب اولدی آفاقی کهر
بشر التیشر شیقه اولدی روان   خراب اولدی انلرله چوق خانمان
قپودان دخی بخش ایدوب عسکری   بشر التیشر صالدی کشتیلری
قدرغه درخشنده بر ماه عید   او پلکن یانینده سحاب سعید
مکر بوستان اولدی بحر کبودی   قدرغه قحی انده قان یوندی
ایدوب انلر اطرافی کشت و کذار   بولوب دشمنی ایتدیلر کارزار
چاتشدی قدرغه ایله شیقه‌لر   قزق اهل اسلام ایله فتنه کر

او گلگون قدرغه که چوبی خونی دار — سوکلک اولدی شیقه الکا ایدی
صوروب جنبلی ایچه قوپل فتن قان — ولی آنی قی ایلدی صیکره دن
تفنک و خدنک ایتدی جنک آوران — روان اولدی هر شیقه دقیقه تا مکان
آلندی قرق شیقه‌سی سر بسر — هلاک و اسیر اولدی ارباب شر
چیقوب شیقه‌لی آلیلر جمله‌تا — عدد ده قوون التمش پاره دن
دو نوب شیر مردان جنگ آوری — قپوداینه ایرکوردیلر انلری
قپودان ایدوب التفات انلره — عطا قلدی حالنجه هر سروره
ایدوب عزم دریادن کاشانه — الوب انلری ایتدی آهنک راه
گچوب بحردن نهره ایتدی مرور — اقندی یه قرشو صالوب ایتدی ردی
بولوب منزل پادشاهه وصول — انک خدمتی بولدی حسن قبول
شهنشاه اسیرانه ایتدی غضب — هلاک اولدی انلر سیاستله هب
کیمی فیللر ایلدی پای کوب — زمین آنی یوتدی خمیر اولدی خوب
تنی صلوب اگدر هیبتی — کلیب جدا رنده کی صورتی

بصوب

بصوب فیل انی دخی برکورن کاردان — که خیز نیزه صدرمه سیدر همان
کمی آتشه یاندی اولدی عدم — بو عالمده چکدی عذاب جحیم
حلول ایتدی اجزای جسمینه نار — پپاس فتشکده که صاحب قرار
نه سحر ایتدی کور جادوی طارمی — که ایتدی سمندر نیجه آدمی
کمین ایتدی آگینه قدغه هلاک — چکوب انجمن هر بری آتشی چاک
عجب حال کوستردی دهر دهور — مگر نیمتین قومی ایتدی ظهور
ایقدن که هر نیمه اولدی جدا — یارم آدم اشبهی ابنی دردها
زهی فر اجلال شاهنشهی — که دریای ایتدی قرقدن تهی
خوشا سطوت و فر و جاه و جلال — که ایتدی قرق جنگی پایمال
چو پای جبر ایتدی انجام کار — دیزب نیجه کشتی و قیغی قرا
چکوب انلرک اوسته تخته‌لر — دوشندی صوا اوزره پل تعبیر
صوکردن ایندی اوزره پل کهکشان — اکه منکلر کلمسی اختران
شروع ایتدی عسکر مرور ایتمکه — سوار و پیاده عبور ایتمکه

تعال ایله زر مهچه لر کینه خواه
سراسیمه اولدیلر ماهی و ماه

کچوب روز و شب جیدن آق طغ
اوتوز کوندن ایتدی آتلقه کذر

ایدوب عکس زر جوشن تیغ تان
حباب فراوانی اولدی شرار

صراط اولدی او تیغدن بی‌کمان
کذار ایلدی اندن اسلامیان

ایدوب ملک بغدانی عرق آل فشان
چکلدی لهه شاه دولت نشان

خرامنده خیل ظفر رهبری
ایرشدی یورت و نهره یولکری

قرقلر که بغدان ایلین اوزرلر
قرادل ایرن ناکهان کوردیلر

قاچوب کیتدیلر کرچه چوق عایندی
ولی بلدیلر قاچمغه چاره یوق

کمر وار ایدی انده بر بره غار
چه دوزخ آسا مقر یوار

انک یابلری جنکلستان ایدر
مقر خنابر رود جرستان ایدر

کیمی کیردی اول غاره اولدی نهان
کیمی جنکلستانی ایتدی مکان

بو حالی طویوب خسرو محترم
هجوم ایتدی مانند غرنده شیر

سپاه ظفر پیشه بی درنک
تهنتاده ایتدی فرمان جنک

دهان جهه یا قدیلر آذری
ملاعینی قتل ایتدی اوردی اژدری

اوکم طنتره جقدی رومثال
دریسن یوزوب ایندیلر پایمال

بر ایتدی دل چاهی دود سیاه
تولر لولنک خوفنه دوتنه
چاه

ایچنده عدو اولدی چرخ چکان
انی یاقدی پاک ایلدی بیرون

یه دوایله جوف تفنک اولدی غار
ایچنده صیقی توم نکبت شعار

اوریجه اکا آتشی غازیان
آتلدی صیقی اولدی دوزخ رسان

بکینه یوستان مثال پلنک
واروب ایتدیلر جنکلستاننده
جنک

ملاعین اولوب برخورده کراز
قیام ایتدیلر جنکه دور و دراز

بو حالی کوروب شاه صاحبقران
لب آبده نازل اولدی همان

کلوب یانینه بنجه باشقه اسیر
اسیرانی قتل ایتدی اول رهبر

بو اثناده ناکه بوشندی تیر
دوشوب آیه قوتاردی صدهی تیری

صونک سرعتدن کیدوب جنبلی بر
کمان ایتدیلر کم خلاص ایتدی بر

کلوب غیرته قهرمان زمان
غضبله اله آلدی تیر و کمان

اوروب یکدیکی بوینینه بازوسنی
لعینک تمام ایتدی سر و تنی

اشاعت هلاک اولدی اول نابکار
خدنک اولدی مرغان آتشخوار

زهی شصت خصم افکن بهمنی
خوشا دست و بازوی رویین تنی

خدا قوت بخشی افزون ایده
همیشه شه ربع مسکون ایده

دلاور دلیران آهن ستیز
ادروب جنکلبانه شیران تیز

برز ایتدی اول شیر لشکر گذار
کراران کفرا ولدیلر آشکار

ایدوب حمله شیران جنک آزمای
کم ایتدی کراران قودم دست و پای

کسوب پنجه یوز کلی بی دریغ
انی ایتدیلر طعمهٔ شیر تیغ

دری النده خلاص اولدی
یبوب ضرب جلادی قوری قلدی

غزاة کزینه هزاران آفرین
که مستأصل اولدی او قوم لعین

بو اثناده اولدی بهانه تماشی
قرم تختنک خانی جانبک کرای

ایروب بیعد خیل تاتار ایله
بنجه آتشی باد رفتار ایله

سپاهان چنکیزی شیر جنک
یم خون ایچنده خروشان نهنک

دلیران

دلیران میدان جنک آوری
سواران برنده رخش پری

اولورلرکه بغلندقجه صدق
تنلی بری خیلنه تا صدق

پوشنده کی پوستین تنکیاب
سرکوهده حلقه اولمش سحاب

سراسر شناسنده فن حرب
کیانی کمان سعد وقاص ضرب

کلوب خیل جنکاوران دلیر
شه عالمه اولدی فرمان پذیر

ایدوب دست بوس شه کامران
نه دولت نیاب ایلدی اقتران

شهنشاه اکه ویردی زرین لباس
که اندن قمر ایتدی نور اقتباس

نه کلوچق دلیسه تاتار اسیر
صغیری قالوب قتل اولندی کبیر

اولوب قهر شاهی خروشنده هم
هزاران وجوده اریشدی عدم

کتور ساقیا زر مروق شراب
که صالسون در دم رواقنه تاب

اولوب تابی شاه زرین قبا
قروب کافر زرده سورسون افنا

مغنی ایدوب نغمهٔ دلکشی
دل زاره صال عکر آتشی

که منصور اولوب خسرو عشق پاک
سیاستله غم خیلی انسون هلاک

محاربه کردن اعلیحضرت صاحبقران و کاوریغوز زدن اقرال له که فاتح ملک مسقوست و قرال آن دیار و مغلوب شدن آن قرال بدنام و خراب گشتن ممالک او از غازیان اسلام و خراج گذار شدن قرال کبیر و تسلیم کردن او قلعه خوتین را بحضرت صاحبقران

سحرگه که جوش ایتدی طوفان نوح … جلال خدا موجی ایتدی ظهور
گنش اشقر و خمره اولدی صبا … او آلتون طواوز زره جنبش نما
چو صاحبقران اولدی صبح جلال … فلکدار اکا هاشمی سبز خال
چالوبلند بای ظلامی بره … نجومی قفس قلدی اول سرور
اولوب خور بدیع سمواتگرد … اشعه عذارنده کی خط زرد
اودیو ظلامی هلاک ایلدیا … چو تیغ سفید اوردی خاک ایلدی
شفقله گنش اولدی لعلین قبا … انگ شعله سی تیغ سرخی نما
ایدوب گوهکشان انده اول هلاک … شفقله ظلام ایتدی پرخون و خاک
جهانی جهان فتنه رجانستان … ملا مثله مملو زمین و زمان

دریا دشهدن چقوب غریو … او هیبتدن اولدی سراسیمه دیو
غو کوس و کلبانگ زرینه نای … صهیل سمند و صدای درای
غریو دهل غلغل سنج زر … دم صور نای نعره کینه ور
جهانی طوتوب بوی و های سپاه … قیامت قوپوب اولدی عالم تباه
زره پوشلر جوش ایدوب فوج فوج … یم قهر اولوب هر بری صالدی موج
ایدوب جلوه آینه جوشن سپاه … انگ هر بری اولدی آیینه شاه
سوار اولدی سلطان صاحبقران … جهان پهلوانشاه گیتی ستان
چو خورشیده ایتدی خنگ دروری … اولوب لرزه پاک ایلدی … خاکبوس
نوله خیل اسلامیان فوج فوج … تمایلری غرق ایچون صالسه … موج
تموج ایدوب قبله ایدر هجوم … تماله صالر موج دریای روم
زوال لعین پر و بهار ایدی … انگ حقه سی جنگه دشوار ایدی
ولی عهد ایدوب اوغلنی اول بدل … آنی ایتدی سرخیل اهل ضلال
او ده موسقوک منصفنه شتاب ایدی … عجب سند خو کبر کمراه ایدی

لب طورلوده واردی بر حصار خوتن نامنه قلعهٔ نامدار
قرال لعین اوغلی اول فتنه‌گر کچوب نهری یاننده ایتدی مقر
طبور بغلیوب کافر خاکسار بس هفت خندقده ایتدی قرار
یدی دوزخ اولمشدی خندقلری که تینین ایدی طوپ برآوازی
او توزبیک قرقده اولوب اکه یار طبور قوردی اولده اکه همجوار
کلوب نمچه‌دن داخی اکه مدد ایکی یوزبیک اولمشدی اول اوجوم عدد
چون اول عالم آرا جهان پهلوان خداوند کار زمین و زمان
طبور قرشوسنده قرار ایلدی اوکون خصمه الملکه کار ایلدی
طوتوب سعد دخیمه کرعامی عدو اولدی دلمرده باقی
اولوب کونه کون خیام کزین نوله اوله ابر وقبا اول زمین
جونکی جادر ازهار بر دریکون که با ذطغ الملمت نکون
ظفر مهری اوزره قبقده خیام ویرر نامهٔ سرو ریدن بیام
جیا میله مجدد اولوب اول مکان برای علاج اولدی جوق خون اکن

دكل

دکل حرکه‌سی خیل پرشور کنک اودرتننه سی کشتی نقر تک
یه برخان طولانی خوش بنا که تو تمش اکه رهروان وغا
توتوب قولکول اول عسکر کنه‌خواه نوله الدی مجبوب ملکی سپاه
شودم کم نزول ایتدی شاه جهان نزول ایله بولدی شرف اول مکان
طبوردن چقوب حمله اهل ضلال کلوب قرشویه ایلدیلر قتال
ایکی جانبک طوبی اولدی نکار دخان حلقه سندن فلک طوقدار
اولو حلقه حلقه دخاندن نکین سماوانک ابوابنه حلقه‌لر
نکرلک اولوب حلقه حلقه دخان کهل دم طاوس جاندی یوزن
سیه نوله اغزن مدور دخان دعا طوبی انلرله اولدی روان
درخش ایلیوب پاره هر حلقه‌دن ایجندن انک اتش اولمش عیان
نوله بولسه زینت قماش فلک که انلر سیه مهلو التون تک
دهر مهره لر سرخ اولوب یا بله هریده سیر اولدی نام ایله
قروب اولدی قان فارپوری مهره‌لر دیرب نقد جان الدی اهل کنعر

او مهره مدور دم مجمره / دخانی چیقر کنبد اخضره
حجر بار اولان طوپلر جنک ایله / دوشه‌ردی ظفر میوه‌سن سنک ایله
زهی سنکدل شخص آهن بدن / که اسفندیار ایدی رویینه تن
اولوب تار جاده‌ی مردم ربا / خم سنکه بنمش کبیدر بر هوا
اتوب سلسله طوپ دیمش سند / اولور بنجه شیرانه زنجیربند
یه خود اولدی پیوندۀ اژدرها / یورر انده زنجیری صبح و مسا
یه نوشروان اولدی زنجیر داد / که آتش پرستی وار اکه شعار
دو جانبده کار اولنجه تفنک / جهانی بر ایتدی غریو و غرنک
شو مهره که آتمشدی جوشنده جای / دکر ابحره حوت مدور نمای
اولوب فرق خشخاش اولی مهره بر / دوکلدی انک حبی صنمکر شرر
دل اکر ده ایلدی مهره جا / سینه‌سنک المش قلبی آهن ربا
اکر تکلی مهره اولور وقت جنک / کسلمش صالق طوپلی دسته تفنک
یه طوپ آیینه مهره زنجیری تل / که انده عیان عکس روی اجل

تفنک

تفنک آتش قهر ایله مهره در / او مارک بکر بیضه‌سی مهره در
تحن اولسه تل مهره سند العدا / چو بیضه‌دن بچه‌سی کوییا
اولوب بعض اشراط ساعت عیان / هر ایتدی بو ایوانی نار دخان
طپوب عالمی دود دهشت فزا / توتن بالغی اولدی حوت سما
یاقوب شهری نار جحیم التهاب / سپهر ایتدی انکله نسرین کباب
دخان تیره ابرانده برق اولدی نار / تکرک اولدی اول ابر کینده ابرار
چو زنبور تیر آچدی بد خواهه ال / دروب غنچه قلبنه آلدی بال
زره دامنه دوشدی چون مرغ تیر / او دام ابحره پابسته اولدی اسیر
خلاص اولمقه المنجه شتاب / تشدی اما عن ابد و اضطراب
کچوب جو درزرینه تیر ایتدی کار / کورن صاندی بر نجم دنباله دار
دلوب جوشنی بنجه تر وغا / یم اوستنده مرغابیان الدی جا
شو تیرک که پیکانده چنکالی وار / او باز الدی چنکالنه جوق شکار
سکوب کنج دوشنه خم اولدی کمان / اتوب حرص باکنه الدی جان

چون اولدی نوبت نیزه‌دن اجنک / عمل مانده اولدی تفنک و خدنک
ایدوب نیزه جانکستانی نکار / یلان ایتدیلر رمح ایله کارزار
اولوب نیزه طلیسان ستونی هما / زره اغ ایدی انده ماهی سنان
سیه طویلی نیزه بر اژدها / کورن دیر که یوتمش هنوز اژدها
نی نیزه فواره دربیکمان / سنانی انک آب آلا دوان
کسک کلّه برکوی شمع نما / صو اوستنده دورمش اتکوبیا
مکر نیزه مار پر آشوبیدر / اکه بیضه اقلی سیه طوبدر
ایدوب بیضه‌سن چاک تنده نهان / چقر بچه‌سی چقه دلدن جان
اینوب کلّه‌دن قلبه تیغ تیز / اقر کوهدن بحره سیلاب تیز
دونیم اولدی لر تیغ آیدن / خبر ویردی هر نیمه بیزاردان
قلیجله دونیم اولدی جنک آوران / دغا چرخنه اولدیلر توامان
نهنک اولدی هر صارم آبدار / که دل ماهی لعنندن اولدی طعمه خوار
دورودر چو غداره جانستان / اولور حق هرکنده رطب اللسان

چو غداره‌یه دیر سیم اورن جریی / که اول اوزنک بولیدر جوهری
قلیج اکری غداره طوغری تمام / بولور کاه اکری علو مقام
بیوب خود زرینجه شمشیرلری / چو کوب جابجا برلرنک برنی
دوشوب خودی شمشیردن اوکده / صویلمش ترنج اولدی ایستیل
چالندی چو شیشخانه شمشیری / سرهوشدن صوتی ایتدی بری
طوتوب کرزه زرکر ایلدیلر صوانش / طوقندی ایکی پهلوان صاپکه باش
سنانی کیم کرزه اولدی مغر / کوبک بوریسی چلدی عاب تشیر
آچوب کرز آهن سر مغفری / انک چاک چاک اولدی بریر بری
مکر خود زر غنچهٔ لاله در / سر کرز اول لاله‌ده ژاله در
کلنک اوزره بیستون فرهادی / بنجه سنک دل قلبی پاره اید
قوتوب اول کلنک اتدی فرق اوزره / غداسی انک سبزه موی سر
کمند ازدری کردن خصم بند / انک مهره‌سی فرق خصم ترند
کمند و غا فتنه پرداز ایدی / یلان اول رسن اوزره بنا باز ایدی

جهان اولدی غرقاب دریای شور — ظهور ایتدی اهوال روز نشور
زمین و زمان فتنه‌دن پایمال — ضعیف و قوی جمله برگشته حال
شو جنک اولدیکم اولدی آدم ربای — بنی نوع انسان اقل قلیل
اولوب کشته‌دن پشته کهسارلر — اکنک هر بری خون ایله لاله‌زار
ملک مضطرب قبض ارواحدن — علماء دکی شقه خلقه کفن
حیاته بلا بار اولوب تیغلر — بو لعبکده بندی صفای تیکر
نظام جهان فتنه‌دن منقلب — زمین پر تزلزل فلک مضطرب
نهان اولدی مهر فلک کرددن — کوزن یومدی توزدن بو پیر کهن
دم آلوده توز چقدی کردندکن — خراسانی آتسینه دوندی فلک
ایروب شاهه دک هوی و های ستیز — ستیزنده‌لر جمله‌سی تند و تیز
اولوب منهزم آخر اهل ضلال — طبوره نهان اولدیلر بیمجال
بو وجه اوزره اوج ذرت اولدکه کون — ولی صکره خصم ایلدی ترک ننک
طبوردن خروج ایتمیوب کمرمان — تفنک ایله طوب اتدی آتنجق همان

دلیران

دلیران کچوب نیجه کز خندقی — هدی ایلنه ویر دیلر رونقی
واروب قرق زوره‌ن ناقتال — هزاران دلیر اولدیلر پایمال
قرال ایتدی چون اهل کفره بند — طبور چند نه ایتدی قصد مدد
صالوب نیجه کردن زلزال زوال — کمینده باروت و مال و منال
کلورکن طوپوب مرزقان تم — هجوم ایتدی مانند سلطان تم
ز روب عسکرین ایلدی اغتنام — الوب جمله احمالی اولدی بکام
کتوردی جهاندار هب آنلری — غریق نوال ایلدی عسکری
بو اثناده امر ایتدی ملک خان — که خان ایله له دیارین حرب
صالوب خان خانان نیجه مرار — اد ملکک وجودینی ایتدی هبا
ایدوب عسکرین جمله اتلی قول — عدویه غزا شبیرین اوردی اقول
چو عطف ایلدی اتلی لشکر بام — الدنی عدونک جهانی تمام
تتار ایله اولدی اقینجی روان — له اقلیمنه کیدیلر بیمغیان
کیدوب اول قریبه بیکماه راه — اول اقلیمک احوالی اولدی تباه

دولوب ایدیلر سوی شام مصر / چقردیلر اوچ بیک اندن اسیر
قلیجدن کچوب کتدی بی قیل و قال / قلدی یوز اللی بیک اهل ضلال
خراب اولدی کتدی اتوبیک قرا / نیجه شهر معظم ده بولدی فنا
را ایکی حصار انجی اولدی خلاص / که بولدی خلاص ایلره اختصاص
طبور خلقنک اکثری هپ هلاک / دوشوب اولدیلر غرقه خون و خاک
طبور قرق فتح اولندی تمام / همان لیه طبور زنده قالدی کلام
لحظه ده اولوب دولتی منعکس / ایدوب حمله سنجقلرین منتکس
دیدیلر که ای شاه صاحب قران / بزی عفو ایدوک الامان الامان
قرال ایلیوب التزام خراج / اطاعت متاعنه وردی رواج
خوتین قلعه سن ایلیوب تخلیه / ویروب داوره ایلدی تسلیه
شو شرطیله کم دفع دله معقد / ترق چقمیه لجه اسوده
عجب نصر ممدوح و فتح مبین / که اولدی نصیبه کامبین
بونی کورممشدی شاهان سلف / کاوله ملک دشمن لو برسمه تلف

خواجن ویره بر قرال کبیر / اوله جمله خلقی قتیل و اسیر
زهی فر اقبال فرمان دهی / خوشا نیروی تخت شاهنشهی
چو بغدانلی ده وار ایکن فساد / صغیر و کبیر نه یوق اعتماد
بنا ایدی فرمان ده روزگار / ایسقچی ده بر قلعه استوار
عجب طرفه بنیان چرخ اعتلا / که ایدی انی دندان سین بنا
زهی حسن تدبیر سلطان دین / نه فکر خردمند رای رزین
خدا ذات پاکن ایدوب پایدار / دم حشره دک ایلسون برقرار
کتور ساقیا بر می عشق پاک / که دل ملکنی ایلیه سوزناک
اولوب شاه جان خلقی کیف سرا / ایده ملک کفر پای حرا
مغنی ایدوب نغمه تازه لی / صال اخبار فتح ایله آوازه لی
دوبتیک ایدوب تهنیت سلکدر / سلال فلک کوشنی ایله بر

توجه نمودن عالیحضرت صاحب قران بجانب بخگاه
و دوران اثنا ولادت کردن شهزاده جوان بخت

د دولت پناه و اموری که واقع شده بود در اثنای طریق
و وصول آن حضرت سفینه بتخت قسطنطنیه برفیق توفیق

شکوهنده سلطان ملک یقین / بو رسمه اولور تخت دانش نشین
که کار غزا چونکه اولدی تمام / رجوع ایتدی سلطان عالی مقام
دونوب تخته عز و اقبال ایله / خرام ایلدی فر و اجلال ایله
یمین و یسارنده فتح و ظفر / پس و پیشنی دارایی بحر و بر
شکسته کله گوشه دولتی / کشاده علم شقه شوکتی
رخی آفتاب سپهر فتوح / اکا نسبتیله سها ملکه بوح
بولندن ظفر بولدی جهان تابان / ره پای تختینه اولدی روان
چو منزلکه اولدی انکا اوزره / ظفر میسره میمنت میمنه
بولوب تخت ثانی ملکده وصول / سرای دلارایه قلدی دخول
نصاسنن میل شکار ایلدی / برایکی کون انده قرار ایلدی
ایدوب سورکونی آقی شه کامران / وحوشی سورد ایتدیلر در میان

دوتوب حلقه داره جلو دیار / تفنک اولدی اول حلقه یه داربار
نوله وحشیانه اولدی دام ابد / انکله بنجه مرغ جان اولدی صید
اولوب چاک اول حلقه دن سبحه دار / ایدردی انکله حساب شکار
انک دانه سی فرقه انسان / اماه جناب امام زمان
فضا اولدی اول حلقه دن سغره وار / درونند گویا نعمه شکار
یه اول سغره تهدید آنده وحوش / دوشوب روح سنرا که اولدی نقوش
تفنک آتشندن طولوب دایره / تن خاکه داغ اولدی اول نائره
دوات زمینه او حلقه دهان / که اندن اولور سرخ آتش عیان
کهی حلقه بر دود مسکی شعار / ایدر اول دهن دوده انکار
طولوب دود ایله حلقه صیدگاه / نوله اولسه گرداب بحر سیاه
غزال فضا چشم روی زمین / دم آلوده اوقیل اکه آتشین
تفنک ایله آهو اولوب خونفشان / تیز در گوزین پرتونیک دن جان
چو خرگوش سیر ایلدی کوهساری / شکر خواب راحتدن اولدی بری

سنگ طعنی اولدی سبب دردنه | قولاغن قومشدی مگر ارذنه
کوزنک که شاخنه صایلندی تیر | درخت اوزره برمرغ ایدی جاگیر
اولوب کرم او بکان بهر ابرار | قومیش آنی قالمامش برگ و بار
غزا ایدی یوز بلکنیه توش | اجل جانبنی کبر خوک ایتدی اونش
اوچنجی توبنده کارین ابدر | عجب اوج آدم آقالغا اول بویز
خلاصه روبه ظفر بولمدی | سکه بلکی لکمله قوتلمدی
قوبردی دمن ایدسک اشتیلم | مگر اولدی جاروب جرنما اودم
چو شهباز دریا دشاه بری | قیو قولیدارکه کبک دری
الکچون دو شب یانیه بهر سغر | تولیذه اکنک ایلدی ترک سر
چو شاهین ایرشدی غریش کنان | لقر ویسنی کسدی لقلق همان
ذات جسمی قالدی بر سیاه | شب و روزنی ایتدی شاهین تباه
کلنگ کسوب بوینن اول تندخوی | انی صولجان بیضه سن ایتدی کوی
چو منفاخ ایله بقدی آتش تفنک | اول آتش ده کل بصد اولدی کلنگ

بطی

بطی الدی باز ایتدی خوش نثار | تزل ارمغ اولسه نوله جویبار
بطلک باز ریشن دوکوب بر هوا | مگر برف بیز اولدی ابر شتا
چله باز جره اولنجه قرین | ریاضتله چکلدی بنجه اربعین
ریاضت چکوب اولدی اهل شهود | اکا قوقلر ایلدی فیض جود
شکارا اوزره سلطان عالی مقام | سلیمان ایدی حشمت و طرز اکرم
نیجه دفعه ایتدی بو بولدن شکار | وحوش و طیور اولدیلر جان نثار
شو آننا ده کم اولدی عون متعین | نصیب اولدی شاهه او فتح مبین
مضاعف اولوب اکه لطف اله | ظهور ایتدی بر غنچهٔ باغ جاه
صالوب لمعه سن آفتاب جلال | طلوع ایتدی اول لمعه دن بر هلال
یم جاهدن چقدی بر در پاک | که درتی صفت روشن و تابناک
او شاهه شو فرزندی وبردی خدا | که ردیمی کورن جانن ایلرفدا
نوله بر زمان شق اولنسه قمر | الکی کهواره سی بنمه لر
صالوب بنمه لر بربرینه ضیا | اول الکی ضیا اولدیلر ساق با

بکرلر او کهوارهٔ لایه جرم / مه غرّه و آخر شهر سیم
مه غرّه طرف سرندن یکجا / مه آخر شهر در طرف پا
اکه ارقری چوب زرین شهاب / ثریا در آویزهٔ در ناب
کنش اکا کهوارهٔ پوشش برن / که اولدر لبو آشنایی سپهر ایدن
روادر زلیخا اوله دایه‌سی / که حسن ایچره یوسف قدر پایه‌سی
او شهزادهٔ حق معظم قله / اکا عمر نوحی میسر قله
بولوب حشرده کوکب دولت جاودان / ید سایه‌سنده اوله دم امان
چقوب قرشوبه مهر اعلا ایله / او مه کندی کرلنور بیا ایله
اذن سراینه ایتدی دخول / شهنشاه دوایه بولدی وصول
عجب وقت ایدی اول دم دلپذیر / که مستقبل اولدی صغیر و کبیر
چقوب جمله ارکان دولت اکا / دعا قلدی جند و رعیت اکا
زهی روز فیروز و وقت سعید / که رشک ایتده اکا نوروز و عید
اوکرسنک اوکجه آزاده‌لی / که جمع ایلدی شاه و شهزاده‌لی

مهم چونکه شهزاده‌نک راحتی / کده تا که اندن سفر زحمتی
دخی نیجه کون خسرو جم حشم / قرار ایلیوب اولدی ثابت قدم
اولنجه میسر حصول مرام / سعادتله شاهنشه ایتدی خرام
ستنبوله عزم ایتدی صاحبقران / او روح جهان اولدی آرام جان
شو ساعت که یقلشدی وقت وصول / سعادتله شهره ایدرکن دخول
دوشندی نیجه اطلس معتبر / سوهردی صو تقلر اکوب خاکه سر
ایوب پاینه قصر تلودن / سراسر دوشندی کش نوردن
چو پابوسنه تشنه اولدی جهان / دوشندی اکه اطلس آسمان
ولی اسکی اولمقله اولدی ثبات / کذر قلمیوب ایتدی التفات
شو عنوان ایله کردی صاحبقران / که حیرتده قالدی زمین و زمان
فروزان علم شقه‌سندن ظفر / سحاب ایچره برق جهان جلوه‌کر
اقر توغلردن زلال وغا / عرق ریز اولور کاکل دلربا
دم نای صور سرافیل وار / عدو قردوغن ایتده انکار

غیونده پیل اوزره زر خفته کوس ... ه و مهره ایده رمله خاکبوس

جهوت قرشویه جمله خلق جهان ... دعاسیله اولمقده رطب اللسان

خصوصا که اعلام دین مبین ... ایاغینه ایتمکده وضع جبین

که همتله احیای دین ایلدی ... ضلال اهلنی خاسرین ایلدی

اکر ممکن اولسه صغار و کبار ... اکه جوهر جان ایدردی نثار

بو شوکتله کیردی شه نوجوان ... تن شهره بخش ایلدی تازه جان

عجب شاه جم جاه ممتازدر ... دلیر جوانبخت و سربازدر

بو بسن ایچره بر شاه انی ایتمدی ... بو یولدن غزا ایچون کیتمدی

بو بنده علی ایدی انک غزا ... علی ولیدر اکا رهنما

که جوانبخت ملکنه سلطاندر ... یرینه اوتوردی هله جانلر

همیشه خدا اکا احسان ایده ... انی حشره دک شاه شاهان ایده

ایده وجبت قهرنده کفار ای ... قله تیغی اول خار و خاشاکه نار

شو انشاده کلم شاه صاحبقران ... غزا نیتین ایتدی اولدی روان

مراد ایتدی اول داور بحر و بر ... که بحر بله برده قویه برابر

بیه برده بر خانه کعبه وار ... کورن کورمین جمله عشقنده زار

صله بحره بر دلستان زورقی ... کاوله کشتی نوح وش رونقی

سپارش قلوب انی بر بر ور ... صدور ایتدی فرمانی فرمانکر

محمد وزیر سعادت سیر ... که بت بانجی باشینده اول هم وزیر

بنا ایلیوب اکنسند تمام ... شهنشاه دورانی ایندی بکام

نه خانه او بر قصر عبرت نمای ... انک جایی دار النعیم سرای

عجب بیت معمور و مطبوعدر ... سپهر سرای اوزره مرفوعدر

سرا اینچه بیت الله موزون قصید ... انک شاه بیتی او قصر جدید

نه زورق او بر اژدر آسا نهنک ... که بحره ایده کاخ کردونی تنک

قیوق نامنه بولدی شهرت ولی ... قدر غنه انک کمترین ضابطی

بوله دیرسم اکه سر و شن چار ... کوزلکلردن انک برو بالی وار

که اول تاجور خانه ده جاه کیر ... شرف برجی خانه او مهر منیر

یه درج اولدی اول خانهٔ زرنگار ایچنده شهنشه دُر شاهوار
شرف شهرینه جامع اولمش و قصر درونده حق رحمتی شاه عصر
که اولدی قیق اوزره جولانکه کن سوار اولدی عنقا صاحبقران
اچوب بادبان اوجدی یلدن او تخت سلیمان المش خسرو نیکبخت
مرصع قبچی و قصر خلد برین درخشنده نور انده شاه گزین
او سلطانه حق لطف ایدوب دائما قله بر و بحری مسخر اکا
دعاسن ایدوب زمرهٔ مؤمنین دیه اکه آمین روح الامین
کتور ساقیا بر می خوشگوار کا وله نشوه بخشنده وی خمار
نه می اولکه مدح شهنشاه در که میخواره سی جان آگاه در
کتور مطربا نایکی قیل نوا دل زاری یاقسون او حرق هوا
اولوب مثنوی مدحت خسروی سماع ایلسون بو دل مولوی

خاتمه کتاب بلاغت نصاب و عاقبت خیر
این روح الکلام مستطاب

بحمد الله

بحمد الله انجامه ایردی کتاب تمام اولدی منظومهٔ دُر ناب
زمان جلوس شهنشاهدن او وقت همایون دلخواهدن
نه کم واقع اولدی بو هنگامه دک چکلدی داستانه بیک بیک
نه حال اولسه شمدیکره دک آشکار کا وله اکه رأی شهنشه مدار
سزا بوکم نظم ایدوب انی هم بو شهنامه یه که الحاق ایدیم
دیم نیجه بیک بیت صفوت شعار اولم بنده فردوسی نوکار
زهی طرفه شهنامهٔ دلپذیر که لطف سخنده عدیم النظیر
اداسی دلارا و مضمونی پاک سخن درج معنی دُر تابناک
نه باغ اولکه معنای رنگین گلی انک جان اهل سخن بلبلی
میان مصاریع او باغک زهی دو جانبده مصراعی سرو سهی
سوادی ایکی یوزلو بر شانه در مصاریع ایکی یوزده دندانه در
روا ایته مشاطهٔ آسمان آنی شانهٔ زلف خوبان
میان مصاریعی نیل بهیج سطور آره سی اکه بریر خلیج

خلیجی اولوب عام مصر دل … سطوری کل وکلدی آب تازه کل
ورقله مصاریعی خرم لقا … که چیب ایستلی جابه دربها
حسودده قلم ایلیوب حوق ضرر … مصاریعدن اوردی چیب استلر
حسود احد کبی اولمز مرض … که اکه هلاک دل اولمش عرض
مرض کیم عرض ضد اکا موجب قلب … وجودک ایدر جانب قهره جلب
اگر قد تنک واراتسه درجواب … وجودده کتورسن وجی برکتاب
بونظمه سنک دخلک اتمز خزر … ویررمی کدر لجه یه بول خر
سکوت ایله کم سنده یوق قدر شعور … که دخل ایلیسک جهلک ایلر ظهور
تو دعوای کل سندمی ایله کوش … کجینه بنم کبی جوهر فروش
بنم جوهریم در دانشوری … سنکلکی دمشق دمر جوهری
بنم اول درخشنده مهر کمال … که صالدم عالمه نور مقال
بنم اول خروشنده بحر سخن … که اظهار ایتار ایله موج زن
بنم اول سکونهنده کوه بیان … که کان دلم دهره کوهرفشان

بنم

بنم اول شتابنده ابر بهار … که صحرا دیاره کوهر نثار
بنم شمدی علامهٔ ملک روم … که ایتدم جهان ایچره نشر علوم
فنون ایچره اولدم رسا یونسکی … بیان ایلدم نیجه بحث نفیس
چو تفسیر قاضی یی کوردم تمام … یازوب حاشیه انکا اولدم امام
ایدوب اهل تفسیر المرتیل وقال … اول اعلامه یازدم جواب وسؤال
مسلم تهر قلرم دلشکار … شمار ایتسک انی او کوهر هزار
بحمد الله اولدی او سفر جلیل … حواشی تفسیرده بی عدیل
چو تفسیر قاضی کم انوار در … انک بحری تنزیل جبار در
ایدوب جانب شیهم انلری اقتباس … اولنسه نوله ماه بدر اقتباس
او خورشیده قرشو بر خنده ماه … کلفدر در روشن خط سیاه
چو عزم ایلدیم معرفت سوینه … کذار ایلدیم کوی دلجوینه
ایدوب جست وجوی ان دکان قصب … حریری دشت الدم حریر ادب
قلم وصفنی چونکه ایتدم رقم … جلال دوانی وش اوردم قلم

اولوب اول قلم مسنجر بکا / صفوف سطور اولدی عسکر بکا

عیان ایلدی طبع فرخنده فال / مکاتیب ترکیده سحر حلال

ویردوب شاه طبع انلره اتمام / او دیوان انشایه ربط و نظام

چو نزهتکه نظمه عزم ایلدم / دل و جانه ترتیب بزم ایلدم

قصایده اعجاز ایدوب طبع پاک / او فن اهلنی غمدن ایتدم هلاک

مگر طویدی سبع معلق آنی / ملاحتله صلب ایلدم کندنی

غزلده ایدوب تیز کلکی بکار / غزالان معنایی ایتدم شکار

قلم سطرده طبع آنی صالمده / زبون هر غزل کو غزل المده

چو دیوان نظمه ویرلدی نظام / اکا البتی ایلدی خاص و عام

براهل هنر حوصله کوردی صواب / که تحریر ایدم پنج گنجه جواب

دیدم مخزنه برجواب لطیف / کتاب جلیل اولدی نشر شریف

بو شهنامه غیرندن اولدی اهم / بوکه اهتمام ایلدم لاجرم

بونک شهدیلک ختمی میمون اوله / شهنشاه دهره همایون اوله

ولی

ولی فی الحقیقه دکلدر تمام / که احوال سلطانه یوقدر ختام

خدا ویرسون اول شاهه عمر دراز / بنچه فتح ایله ایلیسون سرفراز

چو هر فتح شاهی میسر اوله / بو شهنامه ابحره محرر اوله

ایدوب وصف پاکنده نظم درر / بونک دامنن ایلیم پرگهر

قلوب نادری بونده ختم کلام

او شاهه دعا ایلسون والسلام

Süleymaniye Kütüphanesi
Kısmı Hacı Mahmud Ef.
Yeni Kayıt No 5250
Eski Kayıt No